

Malter Magasin

WHISKY

UTGÅVA NR: 39 | 2023

ROM&ÖL

En utforskande whisky från Arboga

AGITATOR EVIDENS

Kraftfull whisky från Speyside

GLENALLACHIE 10YO CS BATCH 8

Whisky med ålder från Campbeltown

GLEN SCOTIA 21YO

Still going strong

AENAS COFFEY

Ett förlorat destilleri

LITTELMILL DISTILLERY

Nytt flytande guld från Barbados!

NEPTUNE RUM HAR KOMMIT TILL SVERIGE

Vi berättar om och provar whisky från

BEN NEVIS DISTILLERY

Häng med till Tennessee

JACK DANIEL'S DISTILLERY

INNEHÅLL

NR.39 2023

REDAKTÖREN HAR ORDET 4
Time is on my side, yes it is!

JACK DANIEL'S DISTILLERY 8
Hur skapades en av världens mest kända whiskys

GLENALLACHIE 10YO CS BATCH 8 20
Kraftfull whisky från The GlenAllachie

BEN NEVIS DISTILLERY 22
Jätten från Högländerna

AGITATOR EVIDENS 32
En utforskande whisky från Arboga

LITTMILL DISTILLERY 34
Ett förlorat destilleri

AENAS COFFEY 46
Still going strong

GLEN SCOTIA 21YO 52
Whisky med ålder från Campbeltown

BURNS NIGHT! 54
Hur lyckades en bondgrabb bli nationalskald

NEPTUNE RUM 62
Nytt flytande guld från Barbados!

MALTER MAGASIN NUMMER 39
Utgivning 31 januari 2023
www.maltermagasin.se

Postadress:
Malter Magasin
Stånggatan 37a
784 54 Borlänge
Sweden
kontakt@maltermagasin.se

Omslagsbild:
Brinnande sockerlön
Jack Daniels Distillery

NEPTUNE RUM
Nytt flytande guld från Barbados!

NEVIS DISTILLERY
En från Höglanderna

22

JACK DANIEL'S DISTILLERY
Hur skapades en av världens mest kända whiskeys

8

W

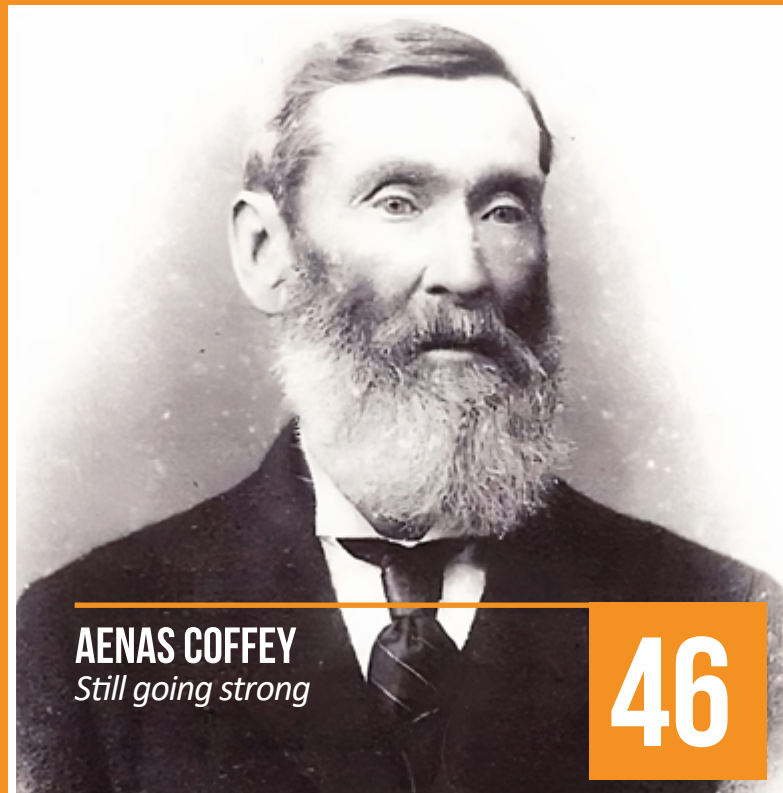

62

LITTMILL DISTILLERY
Ett förlorat destilleri

34

AENAS COFFEY
Still going strong

46

TIME IS ON MY SIDE, YES IT IS!

NÄR DET KOMMER TILL WHISKY så handlar mycket, om inte allt, om tid. Det tar tid att mogna whiskyn och man ska få tid att njuta av den. Detta nummer, det första för 2023, handlar också mycket om tid.

Man skulle kunna säga att detta är ett temanummer som handlar om tid – då och nu. Vi berättar historierna och ödena som drabbade Jack Daniels, Ben Nevis såväl som Littlemill och vi har provat whisky från samtliga. Både ung och riktigt gammal.

När man går igenom destilleriers historia och dess stora personligheter så ser man hur de mångt och mycket hänger samman. De dåliga tiderna slog till lika hårt hos alla men det var hur de olika destillerierna hanterad kriserna som visade vilken taktik som var den rätta – tiden får utvisa vad som var de rätta valen.

Idag känns det som de flesta jagar tiden. Man ska hinna med möten på jobbet och man måste hinna handla, träna och träffa vänner. Man ska både hinna umgås och hinna ha egentid. Man ska hinna.

I tider av stress och en ständig tidsbrist så är det något magiskt med whisky. Ju mer tid det finns så blir oftast, inte alltid, whiskyn bättre. Även om det verkar som de flesta lider av akut tidsbrist så är det just detta som whisky har hur mycket som helst av. Ju längre tid det finns så blir den bättre och oftast dyrare.

Man hör ofta att en whisky behöver luftas, den behöver tid i glaset för att blomma ut. Igen så handlar whisky om ett lugnare tempo. Att varva ned. Att njuta. Att stanna upp och bokstavligen insupa nuet.

När man får möjlighet att prova whisky som har 40 – 45 år på nacken och som kostar norr om 50 tusen per flaska så gäller det att inse att tiden är en valuta som man måste använda på rätt sätt. Om man inte stannar upp och verkligen fokuserar på nuet så passerar dessa magiska droppar för snabbt och man missar upplevelsen.

När jag njuter av sådan whisky så försöker jag koppla bort allt. Jag stänger av mobil och dator. Tonar gärna ned belysningen och för mina anteckningar med papper och penna. Jag skapar tid.

Även om inte alla har möjlighet att prova så exklusiva whiskys som jag har provat i detta nummer så rekommenderar jag att du följer rådet. Ta den godaste whiskyn du har där hemma. Hälla upp några centiliter och låt den andas i glaset, kanske så länge som tjuugo minuter. Under tiden släcker du ned och stänger av allt som kan störa. Och så slår du dig ned och låter dig förföras av tiden som det har tagit att skapa denna dryck. När du väl smakar på den så är det tid som du njuter av. Tid i dess mest flyktiga men också mest fantastiska form – nämligen whisky.

HENRIC MADSEN
Chefredaktör

HEPBURN'S CHOICE

THE ENGLISH WHISKY CO

A.D. RATTRAY
Whiskies of Distinction

ELEMENTS of ISLAY

AMRUT
INDIAN SINGLE MALT WHISKY

Clydesdale

Sveriges bredaste sortiment

www.clydesdale.se 08-6810095

HYDE

FABLE WHISKY

HIGHLAND QUEEN

Tullibardine HIGHLAND SINGLE MALT

PENNY BLUE

The maltman SINGLE MALT SCOTCH WHISKY

JACK DANIEL'S

FAMILY OF

BRANDS

JACK DANIEL'S OLD NO.7
Art. 585
700 ml
40 %
331 kr

GENTLEMAN JACK
Art. 86864
700 ml
40 %
421 kr

SINGLE BARREL
Art. 70221
700 ml
45 %
532 kr

VÄNLIGEN DRICK ANSVARSFULLT
Gentleman Jack, Jack Daniel's, och Old No. 7
är registrerade varumärken. ©2023
Jack Daniel's. Alla rättigheter förbehålls.

Alkohol kan skada din hälsa.

WÄRDHUSET BREDARYD

Njut av sommaren där Småland är som godast!

Mitt i Småland, en stenmur från Värnamo och Jönköping, ligger Wårdshuset. Här vill vi ta hand om dig, rå om dig och överraska dig med mat och dryckesupplevelser, sköna sängar, service och omtanke som gör att du vill komma tillbaka om och om igen.

ÅRETS WHISKYKROG FÖR TREDJE GÅNGEN!

Varje år deltar över 6 000 personer i våra dryckesprovningar. Kanske är det en av anledningarna till att vi i år kammade hem det prestigefyllda priset, Årets Whiskykrog 2020. Det är med stolthet vi fortsätter att leverera smakresor, skraddasydda just för dig.

– Boka in ditt besök på vårt Småländska lilla wårdshus.

0370 - 803 20 | bokning@wardshusetbredaryd.se | wardshusetbredaryd.se

JACK DANIEL'S. THE LIFEBLOOD OF TENNESSEE

Svart bakgrund, vit text, den fyrkantiga flaskan med den kopparfärgade whiskeyn. En ikonisk produkt som har blivit en självklarhet inom den moderna popkulturen.

Få whiskymärken i världen är lika lätt att känna igen som Jack Daniels Old No 7. Med sin karaktäristiska fyrkantiga flaskform och sin svartvita etikett har det för många blivit sinnebilden för vad amerikansk whiskey är.

Det är inte sällan man hör att den första whiskeyn som någon smakade var just Jack Daniels Old No 7. Dess globala tillgänglighet och det faktum att den har älskats av musiker som i sin tur har gett märket stjärnglans har naturligtvis hjälpt till att Jack Daniels idag är ett namn som nästan alla känner till.

Men år 1864 när Jasper Newton Daniel lärde sig tillverka whiskey så skulle nog han ha svårt att tänka sig att hans smeknamn 'Jack' skulle vara så känt snudd på 160 år senare.

Lite förvånande så var det en predikant vid namn Dan Call som lärde Jack att destillera. När Jack gav sig i väg hemifrån blott 6 – 7 år så fick han flytta in hos en vän till hans far - den lutherska predikanten Dan Call. Familjen Call's gården låg drygt 8 kilometer från Lynchburg, nära Lois i Tennessee. Här fick han både jobb och uppehälle och snart upptäckte den unge Jack att på gården fanns även en destilleringsapparat.

Detta var tiden innan det amerikanska inbördeskriget och frigörelse och då var familjen Call slavägare och en av dessa slavar hette Nathan "Nearest" Green.

Även om det var Call som ägde pannen där det kokades whiskey så var det Nearest som var destillatör på gården och han lärde Jack allt han någonsin behövde lära sig för att koka sin egen whiskey.

Efter det amerikanska inbördeskrigets slut 1865 så ställdes predikanten Call inför ett ultimatum från sin fru och församling – endera slutade han att koka whiskey eller så fick han lämna församlingen. Den gode Call valde det första alternativet och sålde sitt lilla destilleri till Jack – då blott 14 år.

1866 så grunderade Jack sitt eget, och USAs första, lagliga destilleri - The Jack Daniel Distillery. Den första som Jack anställde var Nearest Green som direkt fick axla rollen som Head Distiller. Faktum är att Nearest jobbade med Jack ända fram till 1881 då Jack flyttade hela destilleriet till Cave Spring Hollow, men då anställdes istället Nearest två söner George och Eli samt hans barnbarn Ott, Jesse och Charlie. Än idag jobbar delar av släkten Green på Jack Daniels – en snart 150 årig tradition.

”Behövde man hjälp från Skottarna så var det bara att lyfta luren och ringa.

Familjerecept
När det kom till Jack Daniel så handlade hans personlighet till mångt och mycket om ett öga för detaljer. Det såg man i sättet han klädde sig – enbart i skräddarsydda kostymer, och man såg det i hans whiskey.

Det recept som han skapade för sin Old No 7 år 1866 är samma recept som de använder idag. 80% majs, 12% korn och 8% råg. En mix som enligt Jack skapade de bästa smakerna. Även kvaliteten på ingredienserna var viktigt och Jack Daniels använder bara den högsta kvaliteten på sin majs för att få den bästa sötman. De följer sedan upp detta med en andel råg för runda av sötman och för att få fram lite pepprighet och krydda i sin whiskey. Malten är där för att knyta ihop smakerna och skapa den krämiga munkänslan.

Kolar sockerlön

Jack Daniels filtrerar sin whisky genom kol från sockerlön. Detta tillvägagångssätt kallas för The Lincoln County Process och gör Jack till en Tennessee Whiskey.

Tennessee Sour Mash Whiskey

De börjar sin produktion med att mixa samman de tre spannmålen tillsammans med järnfritt vatten som de tar från källan som ligger precis intill destilleriet – Hollow. Vattnet har passerat lager på lager av kalksten som har filtrerat ut järnet.

Precis som man bakar surdegsbröd där hemma så använder de samma teknik för att sätta i gång sin mash, de tar en 'starter' det vill säga att de tar en del från föregående batch och tillsätter det till sin nya mash för att kick starta i gång jäsningsen. Detta är orsaken till att Jack Daniels är en Sour Mash Whiskey.

Idag har Jack Daniels 64 mäsckar som klarar av en total volym runt omkring 40,000 gallons – 180 000 liter. De fermenterar under sex dagar innan de destillerar i sina kopparpannor av kolonmodell. Även om de tekniskt sett endast destillerar sin whiskey en gång så använder de en doubler som kan ses som ytterligare en destillation.

Om man, efter att spriten har kylts ned, skulle lägga den på fat skulle det vara en bourbon, men Jack Daniels använder sig av ytterligare några steg för att kalla sin whiskey för Tennessee Whiskey – de använder kol för att runda av whiskeyn ytterligare – något som kallas för The Lincoln County process.

Råsprit, som de kallar för white

Whiskey pumpas i stället över till tankar som är fyllda med kol från sockerlön. Här får spriten sippra ned genom 3,5 meter av hårt packad kol som gör att den filtreras och blir således ännu rundare.

De viktiga faten

I USA så finns en lagstiftning som gör att faten som användes inom den amerikanska bourbon- och whiskey tillverkningen endast får användas en gång. Bakom denna lag finns en

tanke att ha så många anställda som möjligt inom det amerikanska tunnbinderskrået. Detta är ju till Skottarna och alla

andra whisky, öl, rom- och såsproducenters stora glädje då de får möjlighet att köpa dessa mättade fat.

Jack Daniels använder enbart fat som är byggda av stavar som kommer från amerikansk vitek, Quercus Alba. Faten sätts ihop helt utan lim eller spik, det är bara trycket av de 33 trästavarna och ringarna av stål som håller ihop tunnan och håller den tät.

Innan faten fylls med den kolfiltrerade whiskeyn så rostas och kolas de på insidan för att locka fram och karamellisera träets naturliga socker. Dessa sockerarter är så viktiga för smaken hos Jack Daniels så de har utvecklat egna, unika, arbetsätt för att rosta sina fat.

Precis som man bakar surdegsbröd så använder de samma teknik för att sätta i gång sin mash

Jack Daniels väldiga lagerhus
De lokala temperaturskillnaderna
inom varje lagerhus används flitigt
av Jack Daniels

STILL
No. 1

61,714.3 wg

OLD
No. 7
BRAND

Lagerhusen spelar sin roll

När faten väl är fyllda med whiskey så flyttas de till något av de många lagerhusen som ligger intill destilleriet. De är av klassisk amerikansk design byggda av trä med fasad av plåt. De är från tre till sju våningar höga och innehåller minst sju tusen fat styck.

De lokala temperaturskillnaderna inom varje lagerhus används flitigt av Jack Daniels främst genom att lagra fat som ska bli olika produkter på olika våningar. De skiftar även fat från grundvåningarna till de över våningarna och tvärtom – allt för att få en så bra lagring som möjligt. Även om de har en del produkter som är mer än tio år så är den normala lagringstiden av deras whiskey mellan fyra och sex år.

Egna buteljeringslinor

Jack Daniels har flera olika buteljeringslinor som fokusera på olika produkter. De har en för bara Old No 7, en för bara deras Single Barrels och så vidare. Här buteljeras inte bara whiskeyn utan den etiketteras, kvalitetskontrolleras, korkas och paketeras också.

Jack Daniel dog barnlös

Jack fick aldrig några egna barn utan överförde hela företaget till sin brorson Lem Motlow 1907.

Enligt sägnen så dog Jack Daniel i sviterna från att ha sparkat till sitt kassaskåp då han inte fick upp det. Denna spark ska ha resulterat i infektioner och blodförgiftning som han led av i flera år innan han avled år 1911.

Lems lillebror Jess var den här tiden

Master Distiller på Jack Daniels och ett huvudbry för dem var alkoholförbudet som infördes 1910 i Tennessee. Men genom att flytta sitt lager Birmingham, Cincinnati och St. Louis så kunde de fortsätta att sälja whiskey i några år till fram tills att alkoholförbudet infördes i hela USA. Som man kan förstå så var Lem en högljudd motståndare till detta förbud och han gav sig in i politiken för att få till en förändring. Han lyckades faktiskt bli en senator i Tennessee och kunde 1933 på så vis driva fram att man skulle tillåta produktion av alkohol i Tennessee, men inte konsumtion. Dock dröjde det något år innan de kunde börja producera igen då kvaliteten på råvarorna var för låg. När Lem dog 1947 så var det hans barn som fick arva företaget och de drev det fram till 1956 då de sålde till dagens ägare Brown-Forman Corporation.

En ikon inom populärkulturen

Även om Jack Daniels aldrig själva har spenderat en krona för att produktplacera sin whiskey i händerna på artister så har Jack Daniels Old No 7 blivit starkt förknippa med världsstjärnor som Lemmy Kilmister i Motörhead, Slash i Guns n Roses eller Frank Sinatra.

I fallet med Sinatra så var det komikern Jackie Gleason som bjöd Frank på en drink i bar i New York City 1947 och från den stunden var Jack Daniels ett självklart inslag i Sinatras liv.

Jack Daniel's | Old No.7 | 40% | Art: 585 | Pris: 331,-

| **DOFT:** Stor vaniljdof med bränd karamellton. Nyanser av röda äpplen och mörk choklad. Här finns en bakgrundssötma som påminner om muscovadosocker.

| **SMÅK:** Ganska lätt till en början men med en tydlig vanilj som mynnar ut i en karamellton som liknar Werther's Original. Ganska alkoholhet även fast bara 40%

| **FINISH:** Kort finish med en del vanilj, muscovadosocker och en svag pepprighet.

| **HELHET:** En stilbildande och klassisk whiskey men som kanske inte tillhör de stora upplevelserna. Men som den jänkare Jack är så är Jack & Coke en makalöst bra drink en varm dag!

83/100

Jack Daniel's | Gentleman Jack | 40% | Art: 86864 | Pris: 421,-

| **DOFT:** Väldigt lik Old No.7 i doften men något mer tillbaka dragen. En renare och stiligare whiskey. Men här finns vaniljen, honungstonerna och en svag nyans av fat.

| **SMÅK:** Vanilj och karamell med en aning mandlar. Svagt av honung med en rullande pepprighet.

| **FINISH:** Kort finish med en del vanilj, svagt av fat och en rund hetta.

| **HELHET:** Då Jack Old No.7 är filtrerade genom kol en gång innan fatfyllnad så är denna också filtrerade en extra gång innan buteljering. Detta gör den mjukare och mer rundad är No.7

84/100

Jack Daniel's | Singel Barrel Select | 45% | Art: 70221 | Pris: 532,-

90/100

| **DOFT:** Djup och kraftfull doft med krämig vanilj och mycket fat. Rullande toner av munnika honung och bred karamell. Riktigt bra!

| **SMÅK:** DKraftfull smak med mycket vanilj, karamell och fat. Fet i karaktären med en bred munkänsla.

| **FINISH:** I Lång finish med toner av solvarmek och bourbonvanilj. En hinna av karamell dröjer sig kvar.

| **HELHET:** Detta är en Single Barrel och kommer alltså från ett enda fat och det märks. Dofterna och smakerna är inte utblandade utan här får man mer kärnan av vad Jack Daniel's själ är. Grym!

Jack Daniel's | Barrel Aged Rye | 45% | Art: - | Pris: -

88/100

| **DOFT:** Helt annan karaktär än de andra Jack som vi provat. Denna har en pepprig vaniljighet som samsas väldigt bra fatnoterna. Det finns en svag bananton och mörkchoklad.

| **SMÅK:** Kryddig och med en tydlig chokladton. Kraftfull med en hel del vanilj och en intressant muskotton.

| **FINISH:** Medellång med en tydlig pepprighet och kryddighet som klingar ut i en fatnot.

| **HELHET:** När denna lanserades 2017 så var det första gång sedan förbudstiden som Jack Daniels ändrade sin mash bill. Denna innehåller 70% råg, 18% majs och 12% mältnat korn. En intressant whiskey och kul att prova!

Kraftfull whisky från The GlenAllachie

2017 var första gången som The GlenAllachie lanserade sin 10 åring på fatstyrka. Det kom till av att Master Distiller Billy Walker inventerade fatten från 2007 och 2008 och insåg då att kvaliteten på den whiskyn var särskilt bra samt att de hade ganska många av dem i lager. Så pass många att de skulle kunna lansera en 10 åring på fatstyrka i deras Core Range.

Inspirerade av Batch 4's framgångar, den vann nämligen World's Best Single Malt vid World Whiskies Awards 2021, så har de skapat Batch 8 – ett giftermål mellan Pedro Ximénez och Oloroso Sherry puncheons. De har även adderat en skvätt whisky som lagrats på Virgin Oak och ex-Rioja fat i mixen.

GlenAllachie - en arbetshäst

När Glenallachie Distillery byggdes 1967 var det för att förse Scottish & Newcastle Breweries dotterbolag Mackinlays med whisky till deras blends. 1985 så blev Mackinlays en del av Invergordon vilka valde att sälja destilleriet vidare till Pernod Ricard/Chivas Brothers redan 1989.

Chivas Brothers använde whiskyn från Glenallachie till sina blends och släpp-

te det som single malt bara vid några få tillfälle och då främst i sin egna serie 'Cask Strength Edition'.

Billy Walker köper GlenAllachie – 'Lock, stock and barrel'

Under sommaren 2017 så meddelade Pernod Ricard att de skulle sälja Glenallachie till Billy Walker och hans team.

I en intervju med oss tidigare så berättar Billy om varför valet föll på GlenAllachie

– Vi började att prata med Chivas om det kanske fanns något destilleri som vi kunde få köpa, och jag måste säga att både Chivas så väl som Diageo har alltid förstått det positiva med vänskaplig konkurrens. I dessa samtal så bollades det en rad olika destillerinamn, men tillslut kom vi fram till att Glenallachie skulle passa oss bra. Jag hade ju känt till destilleriet sedan mina dagar som blender på Chivas och var mycket välbekant med stilen av whisky som de producerade.

I köpet så ingick även ca 50,000 fat och av dessa så har Billy Walker noggrant valt de som ska bli 10yo Cask Strength.

The GlenAllachie | 10yo Cask Strength Batch 8 | 57,2% | 700 ml | Art nr: 58890 | Pris: 950:-

The GlenAllachie

10yo Batch 8

91/100

| DOFT:

Kraftfull och fruktig doft med en läder-ton och mörkchoklad i bakgrunden. Här finns en svag viff av jäst långt bak. Påminner en del om bättre lagrad Cognac ala Vallein Tercinier Hors d'Age.

| SMAK:

POW! Här kommer smakerna koncentrerat och med full styrka! Fruktig och intensiv, här behövs några droppar vatten för att tygla denna yngling. Den svaga jästnoten i doften har försvunnit och chokladen har förvandlats till mjölkchoklad. Rusinnoter vibrerar i glaset och bra samklang med eknoterna.

| FINISH:

Lång och kryddig finish med en hel del frukt som dörjer sig kvar.

| HELHET:

Välbalanserad och kraftfull yngling som helt klart förtjänar uppmärksamhet. Kul också att de har kommit upp till batch åtta, jag minns när batch ett lanserades och man slogs av kvaliteten - den är lika bra, bör tilläggas.

BEN NEVIS DISTILLERY

FORT WILLIAM

JÄTTEN FRÅN HÖGLÄNDERNA

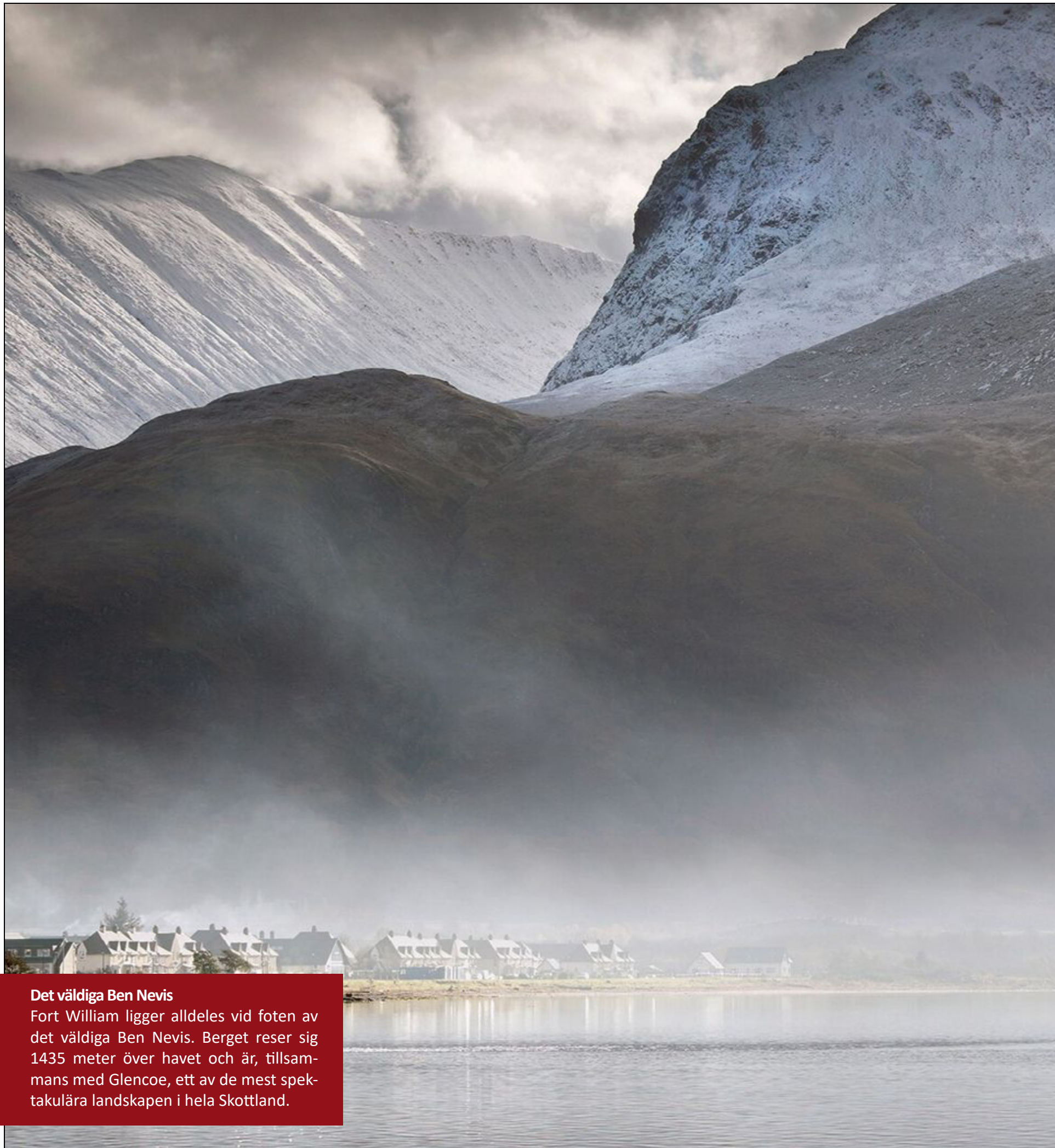
Stor och kraftfull brukar whisky från Ben Nevis Distillery i Fort William beskrivas. Den drivs av maltigheten och trivs att ligga länge på fat. Här tittar vi närmare på destilleriets historia och så har vi provat några av de moderna utgåvorna!

Ben Nevis är ett av de där destillerierna som många inte får något riktigt grepp om. Här i Sverige så ser Clydesdale till att det kommer en strid ström med deras whisky till Systembolaget och det är vi naturligtvis evigt tack-samma över.

Även den svenska oberoende buteljeraren Ingelred fortsätter att systematisk buteljera fantastiska fat från det lite dolda destilleriet som ligger i skuggan av det väldiga berget med samma namn.

Det väldiga Ben Nevis

Fort William ligger alldeles vid foten av det väldiga Ben Nevis. Berget reser sig 1435 meter över havet och är, tillsammans med Glencoe, ett av de mest spektakulära landskapen i hela Skottland.

I Fort William, liksom på de flesta andra orter runt om i Skottland, så rådde det ingen brist på illegala pannor där man i lönndom kokade sprit. Men i början av 1800-talet så blev the Excise Act lag och man fick ansöka om att bygga lagliga destillerier vilket flera personer hade gjort – bland annat George Smith's som grundade Glenlivet. Några av de större mark- och fastighetsägarna, Grevarna, runt om Lochaber insåg att ett destilleri skulle vara bra för hela bygden. Där kunde de förädla sitt spannmål till den så omåttligt populära drycken whisky. Tillsammans så utsåg de Angus McDonnell som ansvarig för projektet och han började bygga destilleriet år 1825. 1826 stod det färdigt och kunde producera 900 liter alkohol per vecka.

Angus är idag dock bara en fotnot i histo-

rien om Ben Nevis och man vet inte mycket mer om honom än att han just fick uppdraget och byggde destilleriet. Den man som byggde upp ryktet om Ben Nevis och tog namnet till oanade höjder var i stället 'Long' John Macdonald – ett naturligt smeknamn då han var snudd på två meter lång.

Exakt hur han först kom i kontakt med destilleriet finns det ingen dokumentation om, men det finns historier som berättar om att han eventuellt var en släkting till Angus. Det finns också rykten som påstår att Long John var en smugglare som kom på kant med andra kriminella element och då sökte sig till en inte lika så ljusskygg sysselsättning.

Det man däremot vet är att han 1830 gick in som delägare i destilleriet tillsammans med Angus och att han året därpå, genom att låna £1200 så köpte han ut Angus och fick då själv full kontroll över Ben Nevis.

Han absoluta målsättning var att få varumärket Ben Nevis att växa och han använde en hel del smarta vägar för att nå dit. John var van vid att bestiga Ben Nevis och de kringliggande topparna och han visste var farorna fanns. Han gav sig ofta ut för att besöka de vanligaste platserna där andra klättrare och turister brukade fastna

eller göra sig illa. Då dök han upp som räddaren i nöden och tog de skadade och hungriga tillbaka till destilleriet där de fick vård och god mat. Ofta bjöds även pressen in för att skriva

om Long Johns hjälteinsatser.

Den kanske kändaste personen han räddade en särskilt dimmig dag var hertiginnan av Buccleuch – en av Englands då rikaste kvinnor. Han hittade henne och hennes sällskap som hade gått vilse på berget. Enligt sägnen så använde han hennes pläd som sadel och ledde ned henne för berget på sin häst.

Ryktet började sprida sig om Long Johns räddning av hertiginnan och om hans fantastisk whisky. Hertigen av Sussex och Kungen av Holland var några som beställde hans whisky. 1848 besökte Drottning Victoria destilleriet och blev så imponerad av dess whisky så hon beställde ett fat till Bucking-

Long John var en otroligt duktig marknadsförare och använde pressen till sin fördel.

Long John Blended Whisky: Än idag är denna blend en uppskattad whisky, främst i Frankrike. Men man bör notera att idag är det till största del Tormore som står för maltkomponenten.

ham Palace i London med instruktionerna att det skulle öppnas först på the Prince of Wales 21 års dag.

Stärkt av beställningen och med räddningen av hertiginnan så började Long John marknadsföra sin whisky med texten 'patronised by the Royal Family, the Duke of Buccleuch, and most of the Scottish nobility'. Detta gjorde Ben Nevis till en av de mer populära whiskysorterna i Storbritannien och de sålde 'Long Johns Dew of Ben Nevis' för 42 shilling per dussin.

Även om Long Johns whisky var mycket uppskattad och sålde väldigt bra så var det inte tillräckligt. Hans lån hos banken fanns fortfarande kvar och när det var dags att betala av det så kunde han inte det och gick

därför i konkurs i början på 1850-talet. Long John dog 1856 men hans namn lever kvar än idag – mycket tack vare hans son Donald MacDonald.

Donald var den som tog över destilleriet efter sin fars bortgång. Och om John var en duktig marknadsförare så var Donald en slug affärsman. Bland det första han gjorde var att öka produktionen avsevärt. Vid 1864 så producerade Ben Nevis drygt 10 000 liter alkohol per vecka och genom åren så växte företaget mer och mer. Vid 1877 så hade han dussintals anställda och han lanserade då en whisky som han namngav: Long John's Dew of Ben Nevis Pure Highland Malt Whisky och nu med en åldersangivelse på etiketten. Här var Donald något för sin tid på flera punkter. Dels att han skrev ut Pure

Malt på etiketten, en tidig förlaga av dagens Single Malt och att det fanns en åldersangivelse.

Driven av sina stora framgångar gjorde att Donald lät bygga ytterligare ett destilleri alldeles vid floden Nevis. På Nevis Distillery anställde 200 personer och de producerade över en miljon liter alkohol per. När de hade säkrat produktionen för Long John's Dew of Ben Nevis så började arbetat med att exportera whiskyn runt hela världen. Först till Frankrike och sedan vidare till USA och faktiskt så långt som till Australien.

Under Donald livstid så växte både destillerierna och dess varumärken ständigt och när Donald dog 1891 så var Long John's Dew of Ben Nevis en av de mest väl-

kända whiskysorterna i världen.

Under 1900-talets början så förändrades världen och synen på whisky. Den stora Pattison kraschen 1896 hade inte hjälpt heller. Nu ökade efterfrågan på blended whisky och de få som gav ut single malt såg sina affärer krympa allt fortare. Detta var ett problem för Donalds två söner John och Archibald som hade ärvt ett blomstrande imperium. Vid 1908 så blev de tvungna att stänga Nevis Distillery för att aldrig öppna det igen. Dess lagerhus stod dock kvar ända fram 1990-talet.

Även om Ben Nevis fortfarande fanns kvar i familjens ägor så var det bara en spillra kvar av vad det en gång hade varit. För att få finanserna att gå ihop så sålde de även varumärket Long John till den Londonbaserade firman W. A.

Han var tidigt ute med att både skriva ut Pure Malt så väl som ålder på etiketten.

Visitors Center

Destilleriet drar till sig många turister. Det ligger idag strategiskt till med närheten till berget Ben Nevis och att det är ångloket Jacobites slutstation. För många är detta också ett perfekt stopp på vägen till ön Skye.

Churchill & Company. Under kriget lades destilleriet i malpåse och vid 1941 hade kostnaderna blivit för mycket så när de fick ett erbjudande från Joseph Hobbs om att han vill köpa destilleriet så sålde de direkt.

Hobbs hade under 1920-talet gjort sig en förmögenhet genom att smugla sprit från Kanada till USA men gick i konkurs efter att förbudstiden var över. Han återvände till hemlandet Skottland och fokuserade på att i stället köpa destillerier. Benromach, Bruichladdich och Glenkinchie var några av de han förvärvade.

Vid tiden då Hobbs hade köpt Ben Nevis så hade även varumärket 'Long John' bytt ägare igen - nu till det välkända företaget Seager, Evans & Company. Längre fram i historien, runt 1970, skulle det företaget ändra namn till Long John Distillers.

Men vid 1944 så rasade kriget i Europa och detta gjorde omöjligt att starta upp destilleriet. Hobbs fick vänta ända tills 1955 innan det gavs möjlighet att starta destilleriet igen. Under hans vakande öga så lät man installera en Coffey panna samt ett till par med pot stills. Han lät också bygga en washback av betong och han experimenterade med att blanda grain- och maltsprit innan det lades på fat för lagring.

Den senare delen av 1900-talet var en ganska brokig historia för Ben Nevis. Hobbs dog 1964 och hans son Joseph Jr tog över, men stoppade produktionen 1978. Han sålde tillbaka destilleriet till det då bildande Long John

Distillers och bryggjarjätten Whitebread 1981. I en tid då de flesta andra whiskyföretagen började stänga sina destillerier så satsade Whitebread stort och investerade mer än 2 miljoner pund i att renovera destilleriet. Detta gjorde att 1986 körde de i gång produktionen igen, men dock bara under två år. 1989 köptes Ben Nevis av de nuvarande ägarna, Nikka Whisky Distilling Company.

Nikka gick hårt åt Ben Nevis och rev det flesta av Hobbs idéer. Hans washback i betong försvann och likaså Coffey pannan. Ben Nevis förvandlades

åter igen till ett renodlat malt whisky destilleri.

Nikka öppnade 1991 ett besökscentrum vid destilleriet och 1996 så

började de buteljera Ben Nevis Single Malt igen, något som inte hade skett på sekler. Destilleriet idag består av en lauter mash tun, sex washbacks i rostfritt stål och två par pot stills. Den totala årsproduktionen ligger på 2,000,000 liter alkohol.

Även om de producerar mycket whisky så är det tidvis svårt att få tag på. 75% av all deras produktion av New Make går på export i bulk till Japan där den används till några av Nikkas egna märken – den mycket uppskattade Nikka 'From the Barrel' har enligt uppgift en hel del Ben Nevis i sig.

Hela deras Core Range har nyligen fått sig en ansiktslyftning där de har bytt design på alla etiketter.

Nikka totalrenoverade destilleriet och tog bort de flesta av Hobbs idéer

Ben Nevis | 10 yo | 46% | Art: 56998 | Pris: 861,-

| **DOFT:** Stor och kraftfull doft med mycket tropisk frukt – mango, ananas och svagt av banan. En antydning till rök med nyanser av kaffe och mörk choklad.

| **SMÅK:** Bred och krämig smak med en hel del torkad frukt och en svag citruston. En kryddig ekighet finns i bakgrunden. De tropiska frukterna kommer rullande på slutet.

| **FINISH:** Lång finish med en tydlig kryddighet som följs upp av avklingande frukt.

| **HELHET:** En stor och imponerad whisky som är en bra representant för Western Highlands.

89/100

Ben Nevis | Coire Leis | 46% | Art: 56994 | Pris: 800,-

| **DOFT:** Krämig doft av vanilj, honung och mjuk karamell. Helt klart finns här också en kornsötma och en svag eknot. Möjligen en aning till rök, men väldigt lätt.

| **SMÅK:** Fruktig i smaken med päron och en maltsötma. Vaniljtoner med en bred ekighet i bakgrunden. Det finns en slöja av rök men den är väldigt skör.

| **FINISH:** Ganska kort finish men med en bra fruktighet och en avklingande varm ek not.

| **HELHET:** En väldigt fruktig och maltig Ben Nevis som helt klart levererar. Namnet Coire Leis kommer från destilleriets vattenkälla som ligger uppe på Ben Nevis,

86/100

Ben Nevis | McDonalds Traditional | 46% | Art: 87285 | Pris: 787,-

91/100

| **DOFT:** En kärv och stor doft som är fylld med svagrök och en härlig fruktighet. Det finns också en syltighet med en väldigt trevlig vaniljton i bakgrunden.

| **SMÅK:** Den krämiga syltigheten återkommer i smaken men är förstärkt med torkade frukter och en touch av choklad. Här finns också en citrusnot och möjligen en brödig ton.

| **FINISH:** Lång finish med mörk choklad och tydlig ek. Den drar åt det torrare hållet med en svag svag bitterhet.

| **HELHET:** Ända sedan de först släppte Batch 1 av denna whisky runt 2013/2014 så har jag varit ett fan. Den har någon konstig funk i sig som man annars inte hittar hos Ben Nevis. Den känns på något sätt genuint gammal i sin stil. Trevlig!

Ben Nevis | 1966 / 2010 | 44 yo | Cask #3654 | 40%

79/100

| **DOFT:** Stor och tydlig sherrydoft, tydlig ekighet, men här finns också problem. Det ligger en lite unken och syrligunderton som inte alls är trevlig.

| **SMÅK:** Stor sherrysmak men väldigt tydligt överekad. Här finns inga spår av vanilj, karamell eller rök. Det är mest en dov sherrysirap med ekspån.

| **FINISH:** Lång finish men inte angenäm. Sur ek med en sherrysmak dröjer sig tyvärr kvar.

| **HELHET:** 44 år skämtar man inte bort på papperet, men ålder är inte allt. Jag tror att denna var magisk 10 år innan buteljering men man lät den ligga för länge. Synd, för det finns fantastiska åldrade Ben Nevis därute, men detta var inte en av dem.

En utforskande whisky från Arboga

Svenska whiskymakaren Agitators ambition är att göra smakrik whisky med nya metoder. Destillerichef Oskar Bruno eftersträvar fullmogen smak efter bara 3 års lagring på ekfat. En viktig faktor för att lyckas enligt Agitator är att ha en lägre alkoholstyrka på spriten när faten fylls.

Nya utgåvan från Agitator är ett bevis på att metoden fungerar och de kallar sin senaste whisky för Evidens just av den anledningen. Whiskyn är ett bevis på att en lägre fyllnadsstyrka i faten skapar nya och mycket intressanta whiskysmaker.

– Vi har jobbat hårt med att komma fram till vilken alkoholstyrka vi vill fylla tunnorna på och Evidens-serien är en hommage till just 55%, säger destillerichef Oskar Bruno.

Råwhiskyn kokas till 73% alkohol i destilleriet utanför Arboga. Skotska whiskydestillat späds vanligen med vatten till 63,5% innan faten fylls. Agitator vattnar spriten ännu mer för att få ut mer smaker ur ekfaten. Forskning visar nämligen att man får ut mer av tunnan vid lägre alkoholhalt, mer extrakt från eken kan påverka whisky-smaken.

Agitator Evidens Sauternes har ett rökt basrecept där malkornet torkas över torvbrasa och får ett rökinnehåll på 40 ppm fenoler, vilket är mycket rökt. Sedan kokas mäsken i Agitators speciella vakuumpannor med lägre kokpunkt som ger en fruktigare spritkvalitet.

Frågan är vilken sorts fat som bäst kan hantera denna delikata rökstil? Oskar Bruno noterar en stark trend just nu för rökt whisky lagrad på sherryfat. Sherry är väldigt dominant men gifter sig i allmänhet bra med kraftiga röktoner. Men med sherry skulle Agitators lättare rökstil komma bort så i Evidens har man istället använt vitvinsfat av Sauternes-typ för lagringen.

Evidens är 3 år gammal, hela tiden lagrad på färska sauternes-fat. Enligt Oskar Bruno har whiskyn en tydlig estrig profil med stenfrukt och tropisk frukt, som kommer av den långa jästiden där estrarna får komma fram.

Agitator | Evidens Sauternes | 55% | 700 ml | Art nr: 41310 | Pris: 899,- (SLUTSÅLD)

Agitator

Evidens Sauternes

87/100

| DOFT:

Initiat en väldigt dov doft som behöver lite tid på sig för att blomma ut. Efter luftning så är det en söt och fruktig whisky med svaga nyanser av en rökslinga. Svagt av vinösa toner som poppar med hjälp av ungdomligheten i whiskyn.

| SMAK:

En fruktkorg av smaker med äpplen och päron. Här finns också en sötsyrlig ton som döljer en bakomliggande rökpuff. Det finns också en citruston som samsas väl med en eknot.

| FINISH:

Lång finish med en intressant sötighet som sköljs över med en varm ekighet.

| HELHET:

Detta är ju helt klart ett avsteg från Agitators tidigare officiella releaser men ett väldigt intressant sådant. Kul att att få följa med Oskar och teamet på deras nyfikna smakresa!

Littlemill

1772

Varje gång jag åker över den väldiga Erskine bron som tornar sig 45 meter över floden Clyde så dras blickarna per automatik västerut och till den gamla hamnen i Bowling - där Littlemill Distillery en gång låg.

Även om det finns en del andra destillerier runt om i Skottland proklamerar om att de var det första whisky destilleriet så har de svårt att kränga sig ur det faktum att Littlemill började destillera redan 1772. Och det är det första "officiella" beviset på att de fanns – man anar att de var i gång redan runt 1750.

Man ska komma ihåg att under 1700-talet så var det öl som alla drack då kvaliteten på vatten var så dålig.

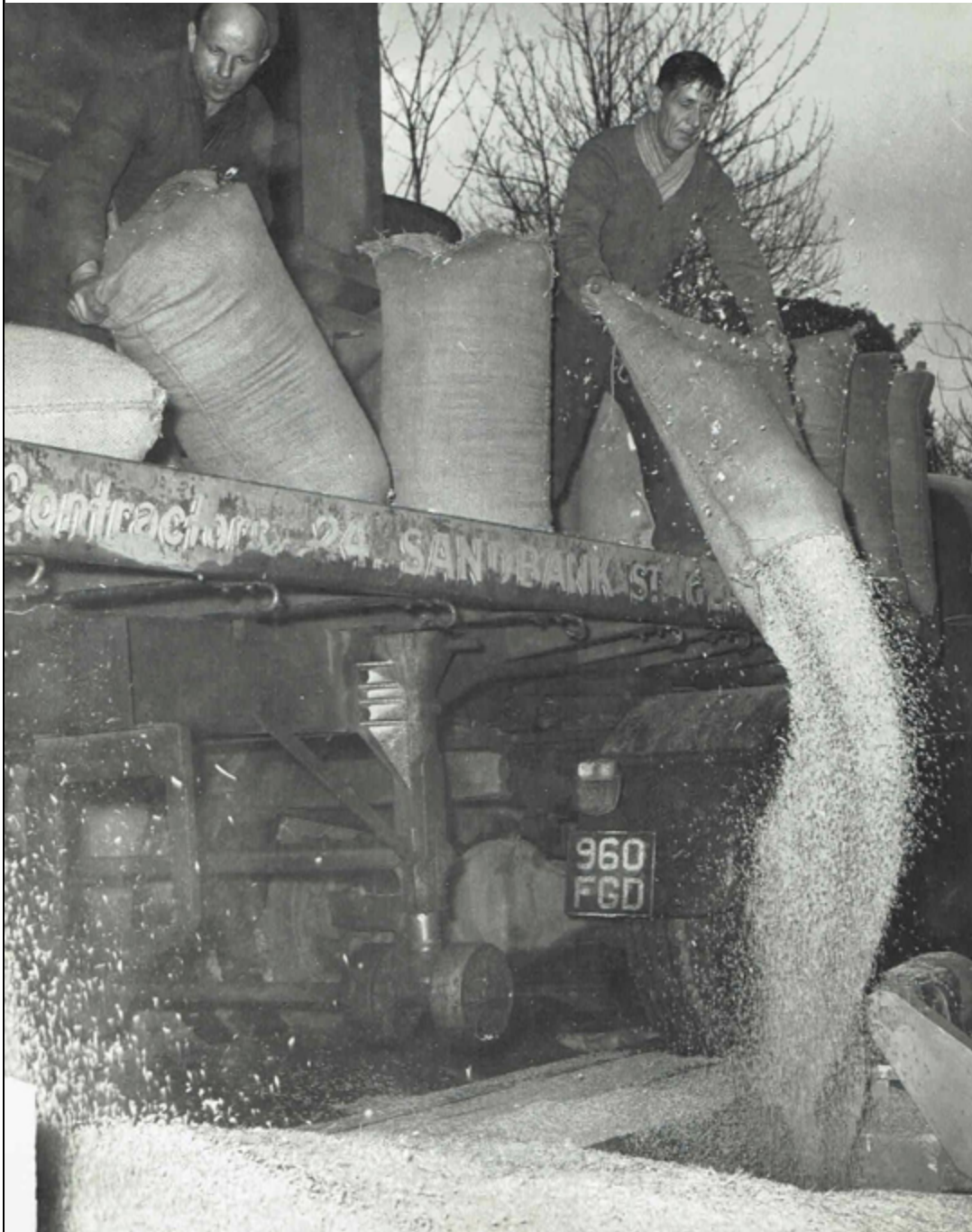
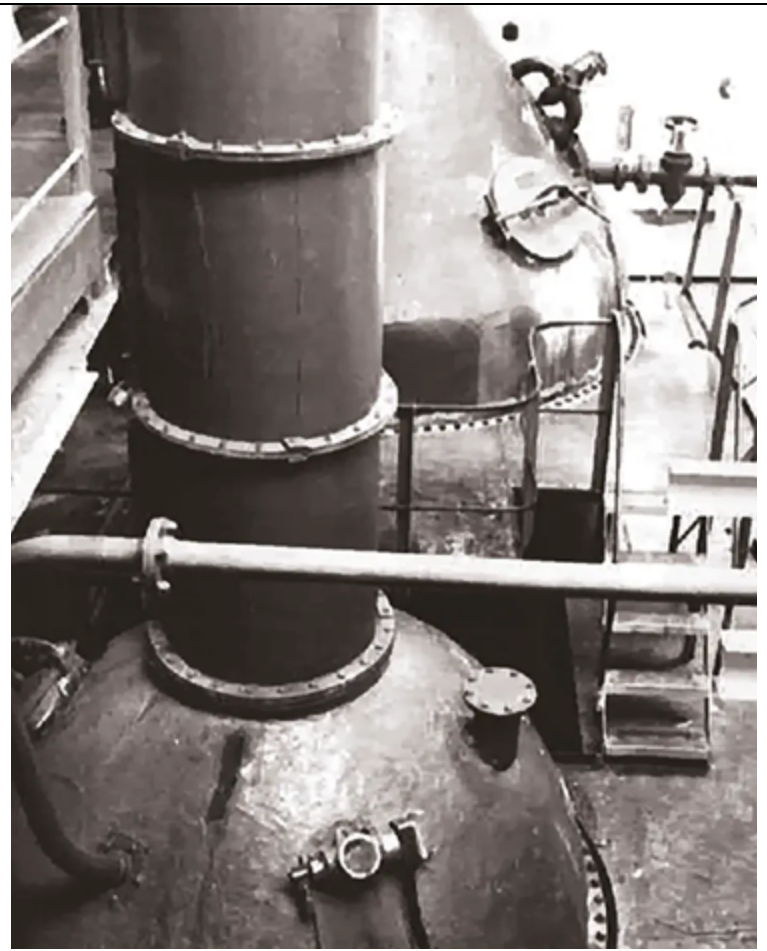
Detta gjorde naturligtvis att bryggerierna stod som spön i backen. På egendomen Auchterlonie så försåg munkarna på det närliggande klostret Paisley slottet Dunglass med öl. Även

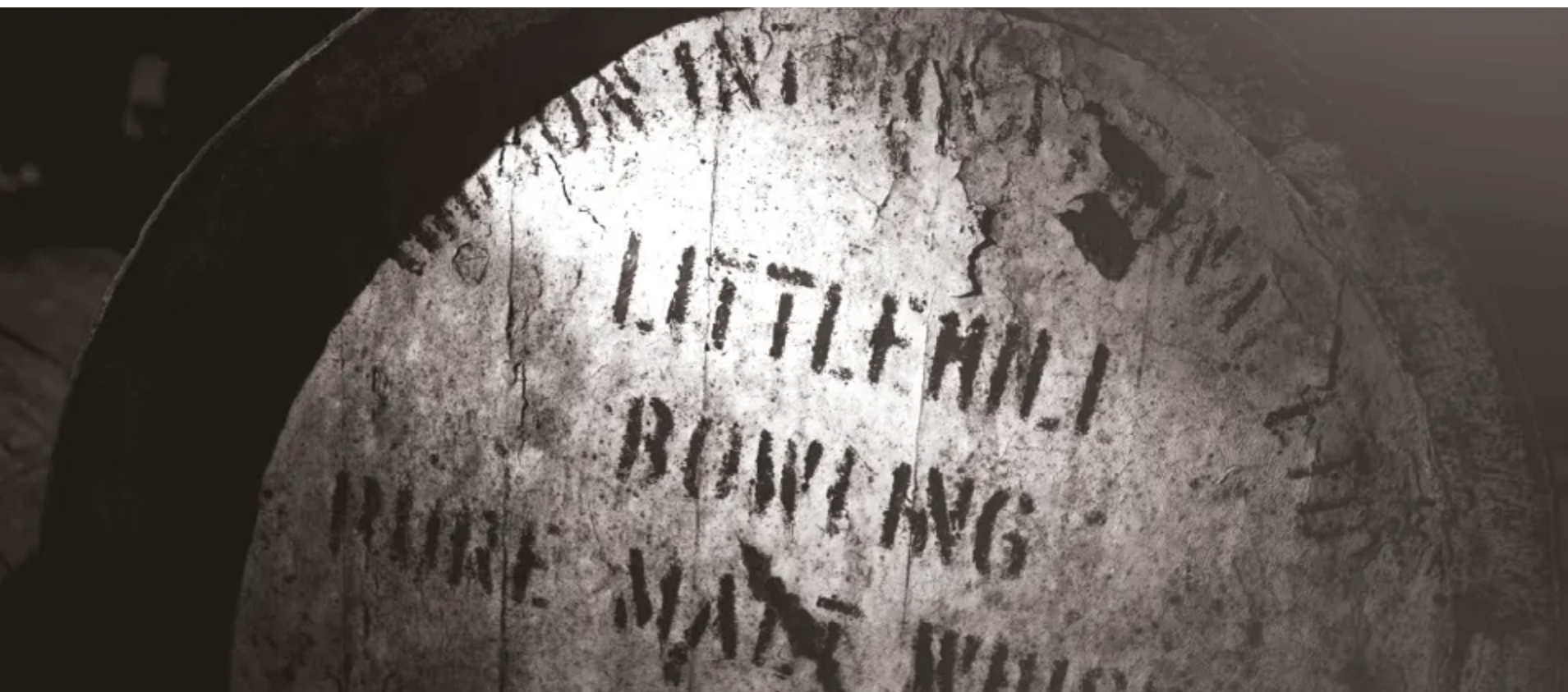
om whisky först nämndes historiskt i samband med munken John Cor i Scotch whisky in the Exchequer Rolls of Scotland år 1494 så kan man ana att munkarna här vid Bowling också kokade sprit redan på 1400-talets slut.

Men som sagt, den första officiella noteringen om att det kokades whisky i trakterna kring Bowling, cirka två mil väster om Glasgow, var när den förmodne mälteriägaren George Buchanan lät bygga ett boningshus för destilleriets skattmas. George hade köpt egendomen Auchterlonie redan 1750 och det finns vissa bevis som styrker att destilleri förmodligen var i gång redan då.

Den andra november 1773 så finns det i rullarna på kommunhuset i Dumbarnton en notering att Robert Muir of Littlemill, en anställd hos George Buchanan fick tillstånd att producera samt sälja ale, öl och andra skattade spritsorter.

Jane MacGregor - en av de första kvinnorna inom whisky

Om man hoppar fram lite i historien så var det Mrs Jane MacGregor som hade licensen att producera whisky på Littlemill mellan åren 1825 och 1835. Hon var en sann pionjär och den första kvinnan som hade fått en laglig licens att koka sprit någonsin.

Under nästan hundra år så blev destilleriet sålt och köpt av en rad olika aktörer med en rad olika planer på hur man skulle få Littlemill att verkligen lyfta.

1923 köptes destilleriet av de framgångsrika blandingföretagen Charles Mackinlay & Co och JG Thomson & Co Ltd. De behöll destilleriet i sina ägor i drygt åtta år innan den stora räddaren, amerikanen Duncan Thomas köpte det.

Duncan hade stora planer för Littlemill och han grundade Littlemill Distillery Co Ltd. Själva destilleriet fick mer kärlek än det hade sett på hundra år och Duncan lät installera en helt ny typ av pannsort. I stället för en traditionell Pot Still så satte han i stället dit en kopparpanna med en kolonn på toppen och där nacken var tillverkad av aluminium. Hans idé med denna märkliga panna var att destillatet

skulle mogna snabbare än traditionell whisky.

Han beslutade också att de gamla mälgolven skulle bort och i stället installerades Saladinboxar.

1959 köpte det Chicagobaserade företaget Barton Brands Inc en del aktier i Littlemill Distillery Co Ltd för att drygt 10 år senare ta över hela företaget var på de bytte namn på bolaget till Barton Distilling Scotland Ltd.

Under denna period av ägarbyte så fortsatte Duncans märkliga panna att producera whisky och det var två olika stilar som de fokuserade på. Den lätt rökiga typen Dunglas whisky samt den hårt rökiga Dum-buck.

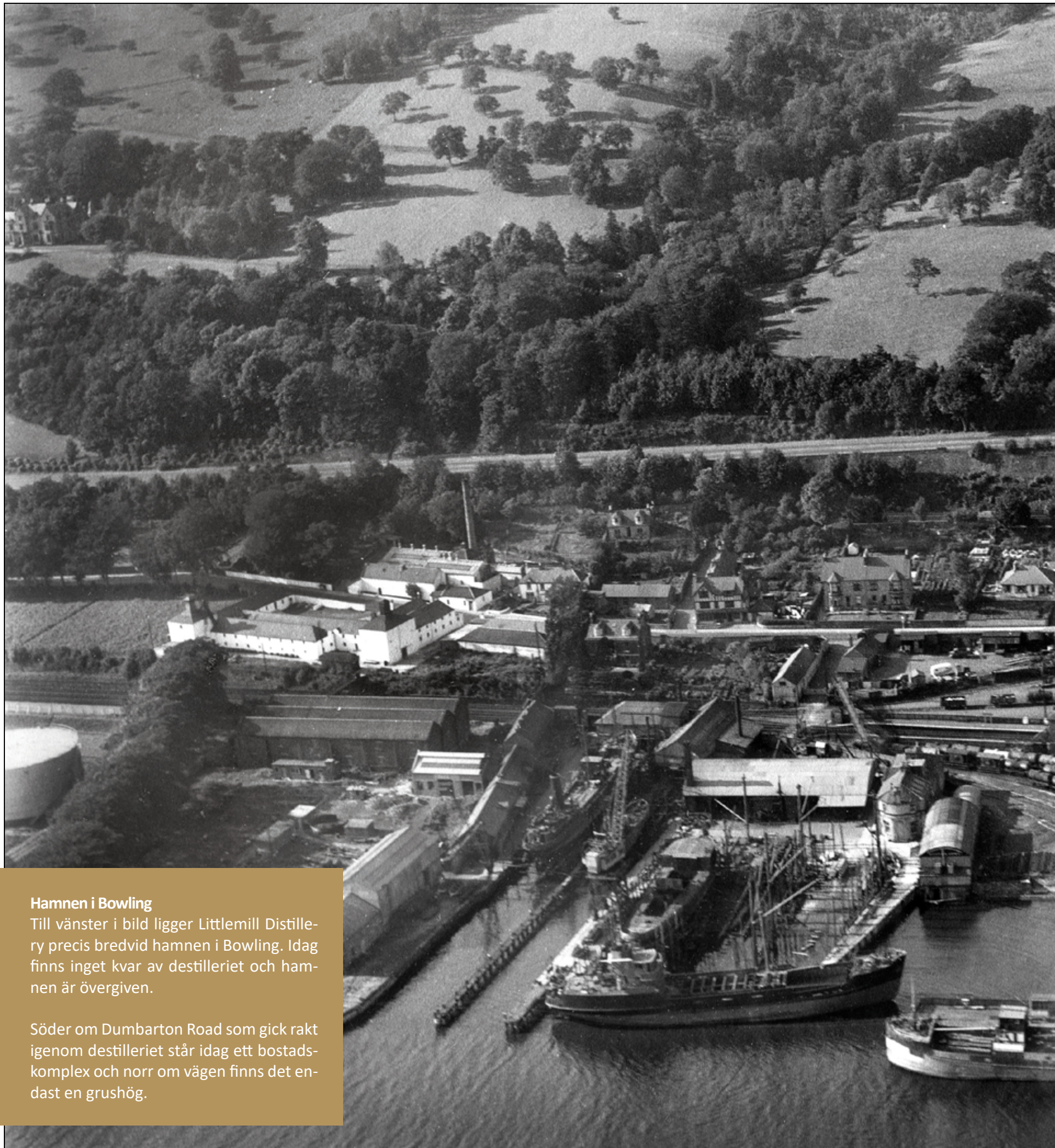
Som så många andra destillerier 1984 så tvingades Littlemill också att stänga - det fanns ett överflöd av whisky på marknaden det var inte lönt att fortsätta pumpa ut mer. Destilleriet låg i malpåse under fem år innan det öppnade igen och under denna tid hade ägarbolaget Barton Distilling Scotland Ltd bytt namn till Gibson International. De höll Littlemill i gång fram till 1992 då de stoppade produktionen. Två år senare gick Gibsons i konkurs och Glen Catrine Bonded Warehouse Co Ltd, systerföretag till Loch Lomond Distillery Co Ltd, köpte både destilleriet och det kvarvarande lagret.

Det verkar inte som att Glen Catrine någonsin hade planer på att starta upp destilleriet igen utan de var egentligen mer intresserade av utrustningen

När Littlemill var igång så var det det äldsta licensierade destilleriet i Skottland

Hamnen i Bowling

Till vänster i bild ligger Littlemill Distillery precis bredvid hamnen i Bowling. Idag finns inget kvar av destilleriet och hamnen är övergiven.

Söder om Dumbarton Road som gick rakt igenom destilleriet står idag ett bostads-komplex och norr om vägen finns det endast en grushög.

och av faten med mogen whisky.

1996 så rev man ur all utrustning ur destilleriet och samma år så rev man också lagerhusen. Det fanns planer på att kanske bygga ett museum på platsen men även dessa rann ut i sanden. 2004 så såldes marken och de kvarvarande byggnaderna till ett fastighetsföretag som hade planer på att förädla byggnaderna men en brand samma år grusade även dessa planer. Istället revs alla byggnader och nu står här ett hyreshus.

Moderna buteljeringar

Loch Lomond Group började redan 2005 med att arbeta med de kvarvarande lagren och gav då ut en 12 årig Littlemill på 40%. Då priset på whisky har stigit, och då kanske främst på whisky från förlorade destillerier så har Loch Lomond lagt om sina planer.

De ger nu ut Littlemill i hårt allokerade volymer och i exklusiva flaskor. Det kvarvarande lagret minskar naturligtvis varje år, men det som finns kvar blir i stället bara äldre och äldre. Enligt rykten så planeras en ny buteljering under 2023 också, men ännu finns inga officiella uppgifter.

För dig som vill uppleva sann whiskyhistoria så är det hög tid att leta på en flaska Littlemill och njuta av ett destilleri som aldrig kommer att producera igen.

Littlemill | Private Cellar No1 | 25 yo | Lanserad 2015 | 50,4%

| **DOFT:** Stor och fruktig doft som har den där pigga oloroso sherry tonen som jag gillar skarpt. Här finns en rullande ekighet med en väldigt trevlig, djup, vaniljton. Det finns toner som drar åt Old Bottle Effekt och svagt av möbelpolish. Svagt av tobak och läder med en touch av citrus.

| **SMÅK:** Först kommer en dos av tobak men den försvinner snart och följs av en bra citrusnot. En del ek kommer i slutet följt av ett mint inslag. Väldigt livlig whisky!

| **FINISH:** Lång finish men ganska torr. Citrustonerna tillsammans med den torrare oloroson blandas väl med en avrundad eknot.

| **HELHET:** En riktigt intressant Littlemill som är väl värd att prova. Idag är det dock en dyr historia med en prislapp strax söder om 30,000:-

91/100

Littlemill | Private Cellar No 2 | 27 yo | Lanserad 2017 | 51,3%

| **DOFT:** Väldigt gräsigt och blommigt vid den första nosningen. Svag rök med torkade kryddor och en nyans av honung i bakgrunden. Väldigt irländsk i sin karaktär med mal-tiga inslag.

| **SMÅK:** Höig och halmig smak med en del syltade frukter och en svag rökstrimma. En citruston finns med här också med en aning zest. Lite klurig smak.

| **FINISH:** Lång med en bra maltighet och svag rök. Men det kommer en klar zest not som ger ett svagt syrligt inslag

| **HELHET:** För att vara lagrad på Refill Bourbon så spretar den lite för mycket för min smak. Och de påtagligt gräsiga tonerna är heller inte magi.

85/100

Littlemill | Private Cellar No 3 | 29 yo | Lanserad 2019 | 47,3%

92/100

| DOFT: En stor och fruktig doft med svaga inslag av karting. Mango och aprikoser driver dock på och levererar en riktigt bra näsa. Svaga gräsiga inslag med en del blommighet men inget som står. Det finns också en väldigt trevlig honungston i bakgrunden.

| SMAK: Krämig och bred smak med samma frukt som i doften. Inslaget av kartong finns här med men mer nedtonat. Karamell dyker upp i smaken liksom svaga citrusnoter bakom en lätt eksmak.

| FINISH: Lång finish med tydlig fatkaraktär som byggs upp av avklingande gräsiga toner med lite citrus zest.

| HELHET: Littlemills DNA finns helt klart med i denna buteljering. De där gräsiga, citrusaktiga noterna som följs upp av frukt. Bra och intressant!

Littlemill | Vintage 1992 | Lanserad 2019 | 45,3%

89/100

| DOFT: Mjuk och blommig doft. Väldigt försiktiga noter och inget som direkt skriker. Efter en stund så rullar det in lätta fruktiga toner så som kanderade äpplen och syltade päron. Svag nyans av maltsötma med en lät ekighet.

| SMAK: Äppelfruktig och lätt även i smaken med dominerande toner av främst maltighet och en svag syrlighet. En bra eknyans finns med i bakgrunden.

| FINISH: Medellång finish med frukt, maltsötma och en honungston.

| HELHET: En väldigt trevlig och försiktig whisky med en hel del frukt.

Littlemill | Celestial Edition 40 yo | Lanserad 2018 | 46,8%

92/100

| **DOFT:** Fräsch och frisk doft med röda bär, honung och en aning mint. Lite ruffig i bakgrunden med svaga nyanser av dunnagelagerhus. Läder och svag tobak samsas med hyvelspån.

| **SMÅK:** Här blommar frukten ut med mango som den stora ledsagaren följt av en rund eknot och en behaglig sötma. En robust vaniljton finns också med svag karamellton.

| **FINISH:** Medellång finish med en aning bitterhet men främst en bra ekighet.

| **HELHET:** Här börjar Littlemills grönska att helt försvinna. Istället går detta Lowland destillat åt djupare och mognare toner.

Littlemill | Testament Release | 44 yo | Lanserad 2020 | 42,5%

84/100

| DOFT: Frisk doft med en tydlig ton av gröna Granny Smith äpplen. Här kommer också en aning citrus i form av zest, möjligtvis grapefrukt. Ingen ek att prata om utan bara en fräschhet.

| SMAK: En hel skopa med tropiska frukter där ananas och persika är drivande. Honungssötma som är backad av en bra vaniljton kommer också fram ur djupet. Krämig i karaktären.

| FINISH: Lång finish med en bra fruktighet. De gröna äpplena återkommer med en del krydda i bakgrunden.

| HELHET: Spännande att se utvecklingen från de yngre utgåvorna där de gräsiga tonerna var en stor del av Littlemills palett till dessa äldre där de tonerna har utvecklats till fruktiga toner istället.

Littlemill | 250th Anniversary 45 yo | Lanserad 2022 | 41,8%

91/100

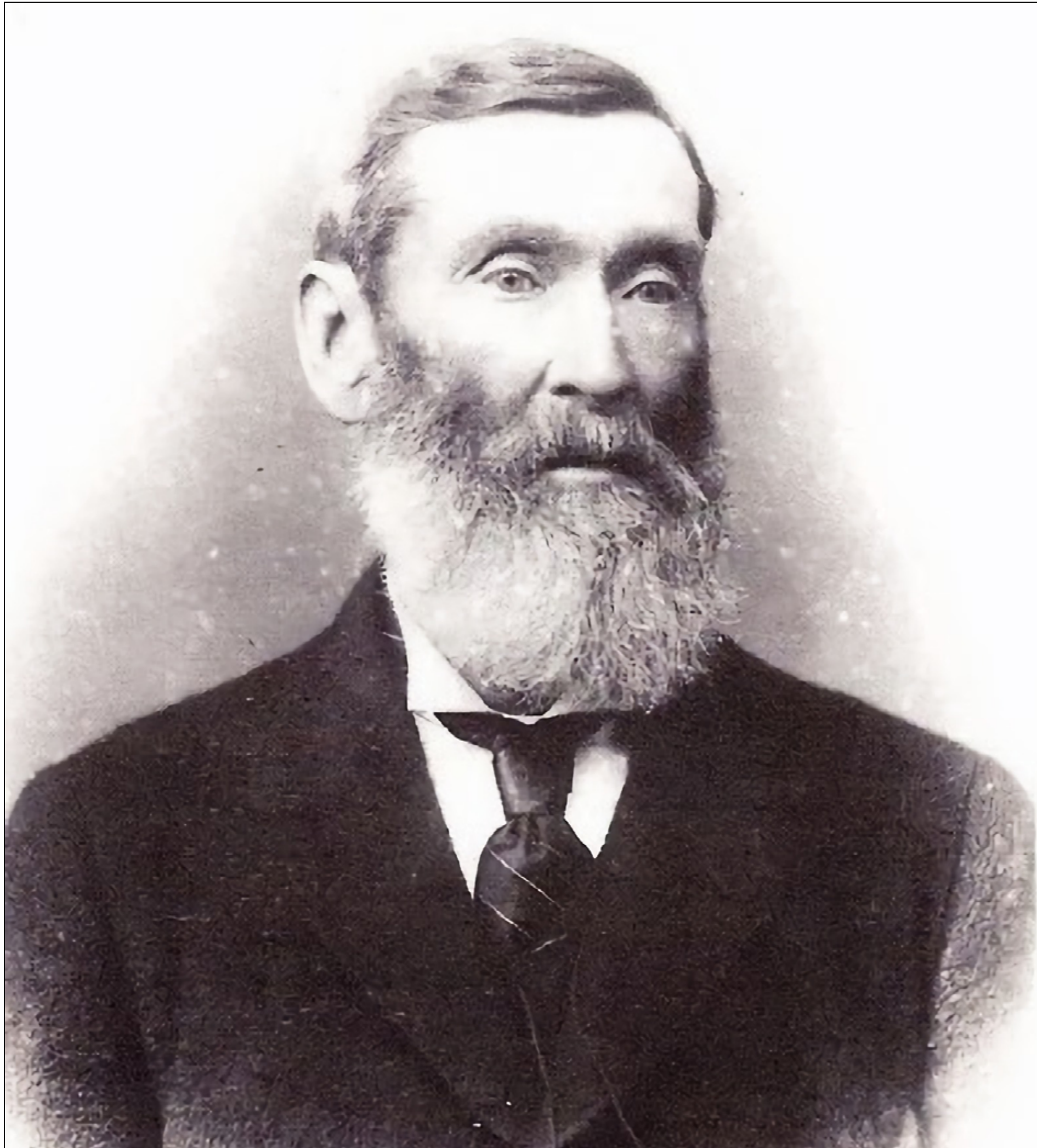

| DOFT: Nedtonad och lugn doft som utstrålar ålder. Här frukterna mörka i sin karaktär med äppelkompott och nyanser av kanel. Det finns en citrusdoft som är lite karaktäristisk för Littlemill tillsammans med en viff av kartong. En svag blommighet finns med här också.

| SMAK: Man känner att denna har en lägre alkoholhalt och att smakerna kämpar med att komma fram, men det finns en hel del frukt i denna 45 åring. Äpplena är lite syrligare i smaken än i doften och det finns nyanser av röda bär och honungssötma.

| FINISH: Medellång finish med en viss friskhet, svagt av gräs med lite bitterhet.

| HELHET: Även om det finns nyanser av citronzest, gräs och kartong även i denna 45 åring så är det fantastiskt att kunna följa hur Littlemill utvecklas genom lagring.

THE STILL IS GOING STRONG

Få andra har haft lika stort inflytande på den skotska whiskyindustrin än irländaren Aeneas Coffey – skattmasen som bytte sida och utvecklade revolutionära lösningar när det kom till destillering.

Han var inte först, men med sitt patent så förändrade han en hel industri och än idag är det hans idéer som används när den moderna grain whiskyn produceras.

Man tror att Aeneas föddes i franska Calais år 1780, men man vet att växte upp i Dublin. Hans far, Andrew Coffey jobbade som ingenjör på Dublin City Waterworks och man vet att Aeneas fick sin utbildning på Trinity College i just Dublin.

Efter sina studier så började han att jobba på Tull – och Skatteverket år 1800 och han hade en lysande karriär.

Även om det låter som ett ganska stillsamt jobb så upplevde Aeneas mer än de flesta. Bland annat var han involverad i det välkända poitín-kriget där illegala hembrännare jagades i norra Irland. Ibland blev dessa ingripande våldsamma och vid en av sammandrabbningarna så blev Aeneas huggen med bajonett och lämnad för död nära Culdaff i Donegal. Han överlevde och enligt hans egen utsaga så var det en grupp på 50 män som hoppade på honom. Det utfärdades en belöning på £200 för uppgifter som ledde till att de ansvariga kunde gripas men någon skyldig kunde aldrig gripas.

Under sin tid hos Tull – och Skatteverket så jobbade han med flera lösningar som skulle motverka bedrägeri. Tillsammans med sin svåger Daniel William Logie, så utforskade de några av Kapten Pottinger's idéer som han hade uppfunnit på John Thompson's

**COFFEY
STILL**
This is a Coffey Still.
Aeneas Coffey invented it.
He was born in Dublin, and
worked as an excise inspector.
His invention was patented in Dublin
in 1831. This type of still was used
to produce Grain Whiskey

Kilbeggan Distillery

Utanför Kilbeggan Distillery på Irland står detta kolonnpar uppställda för att visa hur Coffey pannan såg ut förr.

Distillery i Carrickfergus.

En av dessa idéer var ett Spirit Safe som försvårade för producenten att smyga ut New Make från produktionslinjen. Efter att Aeneas och Daniel hade justerat originalidén en aning så antog Tull – och Skatteverket lösningen och gjorde den designen till en standard inom branschen.

Även om alla idéer inte föll väl ut så satte besöken på John Thompson's Distillery igång Aeneas fantasi. Han skissade själv fram en rad lösningar som tillsammans gjorde destilleriet till en sluten enhet – från det att volymen på mäsken mätts upp till det att spriten flödar ut från pannan så dokumenterades allt och det fanns inga platser där man kunde tappa ur alkohol ur produktionen.

År 1823 tog även Aeneas fram en ny typ av hänglås som skulle vara omöjligt att öppna utan att bryta ett sigill – detta uppskattades väldigt av hans arbetsgivare. De tog lösningen och gav den till den erkända låstillverkaren Gottlieb som 1829 producerade ett snudd på exakt sådant lås. I alla officiella dokument så blev Gottlieb angiven som uppfinnaren till låset – inte Aeneas.

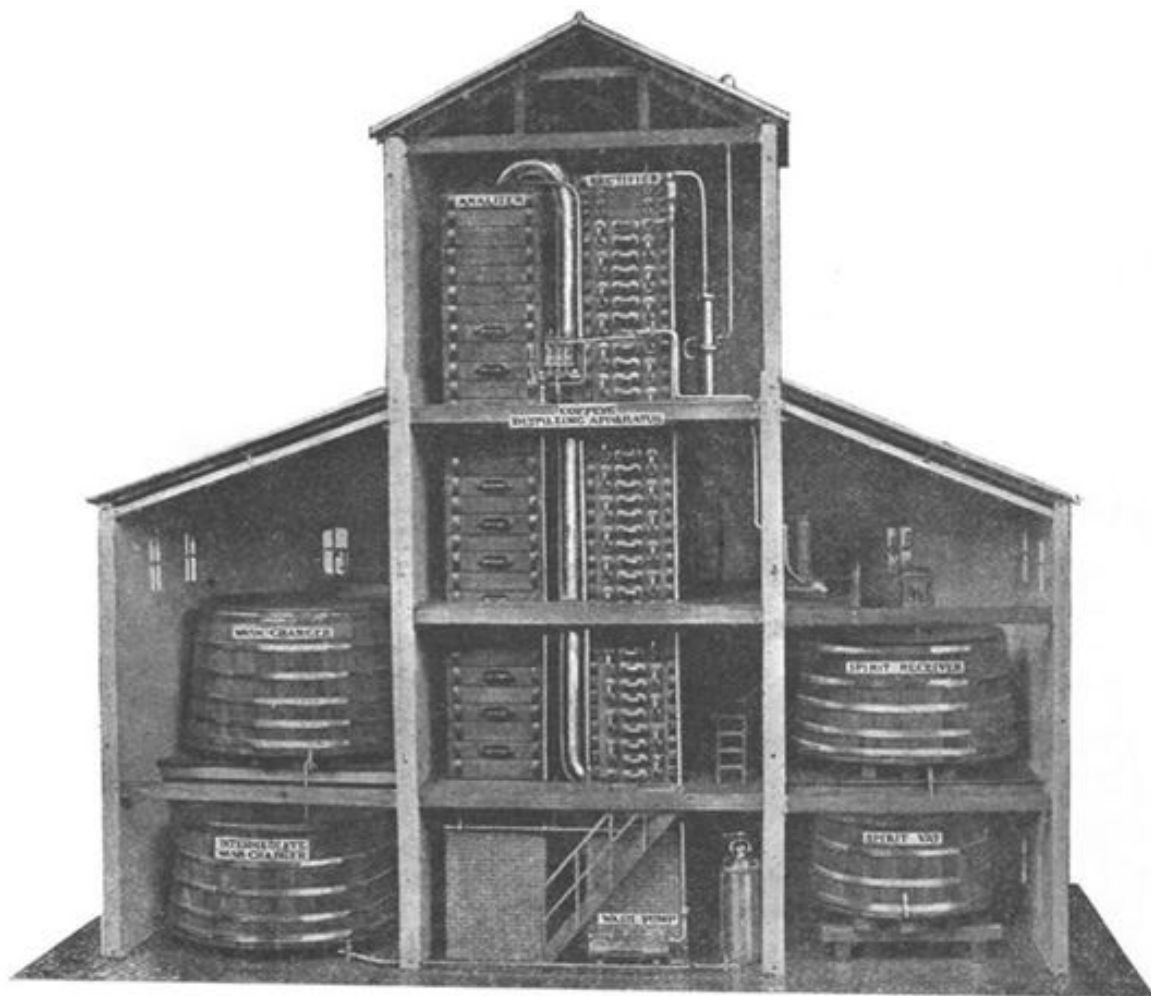
Aeneas var även högts delaktig i författandet av the Excise Act som presenterades 1823.

1824 gick han officiellt i pension från Tull – och Skatteverket och lade nu sitt fokus på annat håll, närmare bestämt hur man skulle kunna förfina processen i en kolonnpanna.

Han var långt ifrån först
Olika former på kolonnpannor hade funnits sedan Jean-Baptiste Cellier-Blumenthal uppfann den år 1808 och fick patent på den 1813. Därefter

utvecklades formen på panntypen av en rad olika personer. Ett exempel är Savalle pannan som den nederländska sockerhandlaren Armand Savalle skapade genom att utveckla Cellier-Blumenthal design. Savalle typen används idag hos en rad olika rom och brandy producenter.

Den första pannan som vi idag skulle kalla en Lomondpanna uppfann

COFFEY'S DISTILLING APPARATUS. JOHN MILLER & CO., DALE STREET, GLASGOW.

Jean-Jacques Saint Marc år 1824 på Belmont Distillery i Vauxhall, London. Det var en pot still med en rektifieringskolonn ovanpå som då producerade sprit av potatis.

Aeneas hade redan börjat skissa på sin egen kolonnpanna vid den här tiden och höll med all säkerhet ett vakande öga på de patent som inkom. Hur han reagerade när Robert Stein år

Ovan: En reklambild som illustrerar hur Coffey's panna såg ut när den var installerad.

1827 lämnade in sin patentansökan nr 5583, och nr 5721 följande år, vet ingen. Men Roberts lösning var snubblande nära den som Aeneas hade skissat på.

Robert Stein fick tillåtelse att börja experimentera med sin panna på Kirkliston Distillery nära Edinburgh år 1829. Följande år så var Robert ute på en säljresa där han försökte få destillerierna att köpa hans panna och en av demonstrationerna skedde i Dublin, och enligt rykten så var Aeneas på plats för att se pannan i verkligheten.

Även om de bägge pannorna var snarlika så skiljde de markant på en viktig punkt. Bägge pannorna hade en kolonn som innehöll värmelement av koppar där själ-

va destilleringen påbörjades men på Steins panna behövde man förvärma mäsken i en extern värmare. Aeneas panna hade i stället ytterligare en kolonn där rektifieringen skedde och där den kalla mäsken fick passera för att värmas innan den överfördes till analyzer som är den första kolonnen. På så sätt skedde allt i ett slutet system.

Coffey ansökte om sitt patent 1830 och fick det godkänt 1831 när han jobbade på Dock Distillery i Dublin. Efter ett år av tester av pannan på Dock Distillery så godkändes Coffey's panna av Tull – och Skatteverket 1832. Följande år installerade den första Coffey pannan i Skottland hos Grange Distillery i Fife.

Svårt att bli profet i sin egen stad
Även om Coffeys panna var en succé

i Skottland så blev den aldrig hyllad på Irland. De irländska producenterna tyckte att deras traditionella Pot Stills levererade en bättre smakande sprit och följaktligen så anammade de inte Coffeys kolonnpanna.

Aeneas Coffey slutade med att jobba som destillatör och fokuserade på att utveckla och sälja pannor i stället. 1837 etablerade han företaget Aeneas Coffey & Sons på Barrow Street, Dublin men då de irländska destillerierna inte gillade hans pannor, de skottska och brittiska älskade dem så

överlät han företaget till sin äldsta son Aeneas Junior och hela familjen flyttade till London 1839.

Den moderna Coffey pannan
Idag är Coffeys panna något av ryggraden för

den skottska whiskyindustrin. Även om de moderna pannorna avviker en aning från hans originalritningar så är de i grunden lika. När Aeneas använde trä och koppar för sina pannor så är de idag tillverkade nästan uteslutande av rostfritt stål.

Även om hans idéer och hans uppfinningar används flitigt världen över så är hans historia något som få känner till. I hans hemstad Dublin finns inte ett spår av hans storhet och i London finns ingen blå skylt som visar att han bodde en tid på 82 High Street, Tower Hamlets i East End.

Men runt om i Skottland så pumpas hans hjärta fortfarande ut nationens blod – miljoner och åter miljoner liter av whisky.

Aenas höll helt säkert ett vakande öga på de patent som inkom. Striden var jämn.

Girvin Distillery

Girvin Grain Distillery i Lowlands är ett av få destillerier som idag använder Coffeys pann-design. Nikkas Miyagikyo Distillery i Japan är ett annat.

Whisky med ålder från Campbeltown

Glen Scotia 21yo kom den 3 februari till Sverige och Systembolaget. Den är först lagrad på ex-bourbon fat för att sedan ha fått en finish på Oloroso-fat.

Det är inte första gången Glen Scotia släpper en 21 åring. De som har varit med ett tag minns säkert att tidigare så kom Glen Scotia med, låt oss säga, annorlunda etiketter. De pryddes av Highland Cattle i olika konstellationer och färger. Och deras 21 yo från 2014 var absolut inget undantag.

De gamla ägarna hade fokus på annat. När familjen Bulloch ägde destilleriet så låg dessvärre inte deras fokus på Campbeltown utan på att sälja så mycket som möjligt av blenden High Commissioner. 2014 sålde familjen hela Loch Lomond Group till invest-mentbolaget Exponent för rapporte-rade 210 miljoner pund.

Exponent satsade rejält på att renove-ra både Loch Lomond Distillery såväl som Glen Scotia och de ändrade även hur man såg på själva whiskyn. Fokus lades på Single Malt whisky och både Glen Scotia och Loch Lomond fick vind i seglen och hyllas numer som en framgångssaga.

Satsningarna gav ringar på vattnet och det var inte bara whiskyfans som uppmärksammade arbetet – det gjorde även andra investerare. 2019 så sålde Exponent hela företaget till det Hong-Kong baserade Hillhouse Capital Group för drygt 400 miljoner pund. Hillhouse har i sin tur fortsatt med utvecklingen och förädlingen av företaget och idag är Loch Lomond Group en av de kanske starkast lysande stjärnorna på den Skotska whisky himlen.

Glen Scotia 21yo – bron mellan 18yo och 25yo

Denna nya 21 åring har först lagrats i en kombination av refill bourbon barrels och refill American oak hogsheads för att sedan fått en sex månaders finish i first-fill Oloroso fat.

Det är tänkt att denna buteljering ska fylla hålet mellan Glen Scotia 18yo och deras tokhyllade 25 åring som 2021 vann 'Best in Class' vid San Francisco World Spirits Competition av 3 800 bidrag.

Glen Scotia | 21yo 2022 | 46% | 700 ml | Art nr: 41145 | Pris: 2882:-

Glen Scotia

21 yo 2022

92/100

| DOFT:

Fyllig och krämig doft med tydliga olorositoner. I bakgrunden finns den klassiska Glen Scotia sältan som för tankarna till havet. Här finns också en bra pepprighet från faten med klingande vaniljtoner.

| SMAK:

Här finns helt klart tydliga sherrytoner i form av russin men det som tar störst plats är kryddbuketten som spelar på tungan. Röda äpple med lite kanel som blommar ut en toffee smak. Sältan och vailjen finns med även i smaken.

| FINISH:

Lång finish med en grym balans mellan sälta, de torra sherrynoterna och ek.

| HELHET:

En otroligt balanserade 21 åring från Glen Scotia och Campbeltown! Styvt pris men ändå prisvärd må jag säga.

BURNS NIGHT Supper

Robert Burns

Robert Burns - den fattiga bondgrabben som blev nationalskald och hyllas idag över hela världen. Men hur gick han från sina föräldras bondgård till att bli en poet som lyckades fånga en nations själ?

Text: Henric Madsen

Den 25 januari, firade Skottar runt hela jorden Burns Night. Denna årliga tradition har stadigt vuxit sedan starten 1802 och har idag utvecklats till att bli en dag som hyllar allt Skotskt.

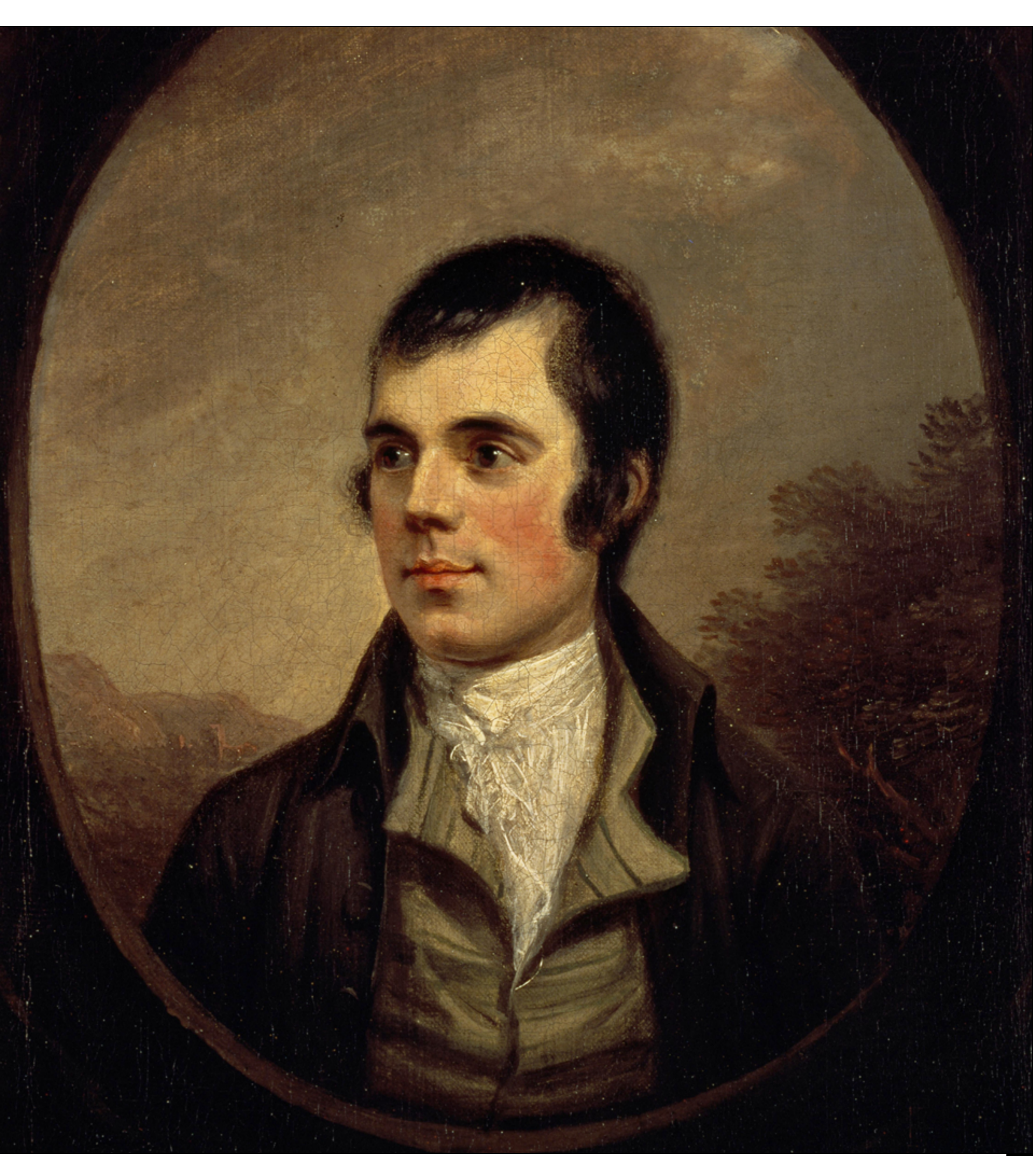
I grunden så handlar den om firandet av nationalpoeten Robert Burns födelsedag. Robert skrev inte bara dikter och sånger utan egentligen skapade han en nationalidentitet som än idag värmer de skotska hjärtana lite extra.

Robert Burns föddes 25 januari 1759 i byn Alloway, strax söder om den stör-

re staden Ayr på Skottlands sydväst-kust. Hans familj arrenderade en gård och alla i hushållet jobbade hårt på fälten. Mamman, Pappan och Roberts sex yngre syskon var alla delaktiga att få gården att gå runt.

Robert fick aldrig någon formell utbildning utan hans far lärde honom och hans syskon att läsa och skriva samt även historia, geografi och matematik. Och även om livet var hårt och Robert slet så fanns det ändå tid att också lära sig franska och Latin.

Han skrev sin första dikt när han var

15 år och han fastnade för konsten direkt. När Robert dog vid en ålder av 37 så hade han skrivit nästan 350 sånger och 320 dikter och han hjälpte till att skiva många fler. Hans humoristiska stil och det socialistiska temat samt hans förståelse för 'den vanliga' skotten gjorde att hans dikter populariserades hos de flesta – oberoende av klass eller bakgrund.

Auld Lang Syne

Även om Robert Burns inte ligger bakom original texten till denna välkända sång så är det han som gjorde den berömd. 1788 skickade han ett original av sin omarbetade sång till Scots Musical Museum med en anteckning som löd: "The following song, an old song, of the olden times, and which has never been in print, nor even in manuscript until I took it down from an old man".

Delar av hans version hade textrader som han hade hämtat från en tidigare version som var skriven av James Watson 1711 men stora delar var nysrivet av Burns.

Som bekant så sjungs ju Auld Lang Syne än idag och då kanske främst vid tolvslaget på Nyårsafton och naturligtvis som avslutning vid varje Burns Supper!

Burns Night

Första gången Burns Night firades var i juli 1901 – fem år efter att poeten hade dött. En grupp bestående av hans närmaste vänner samlades då vid Burns stuga i Alloway för att fira hans liv och verk. De åt en Haggismiddag med alla tillbehör och läste högt från utvalda verk.

Året därpå beslutade de att genomföra denna samling på hans födelsedag

istället, 25 januari, och således var en tradition född – en tradition som nu 121 år senare har blivit en global tradition.

Så här går en Burns Supper till:

Värden hälsar välkommen

Bordsbön läses – oftast "The Selkirk Grace"

Middagen inleds med en soppa, Scotch Broth eller Cock-a-Leekie.

Haggisen gör entré!

Haggis bärs in till gästerna medan en säckpipeblåsare spelar. Den ställs på bordet och någon i församlingen läser "Address to a Haggis" medan han trancherar haggisen.

När dikten lästs klart skålar gästerna i skotsk Whisky.

Gästerna äter sedan Haggis som serveras med potatismos och rotmos. "Neeps and Tatties"

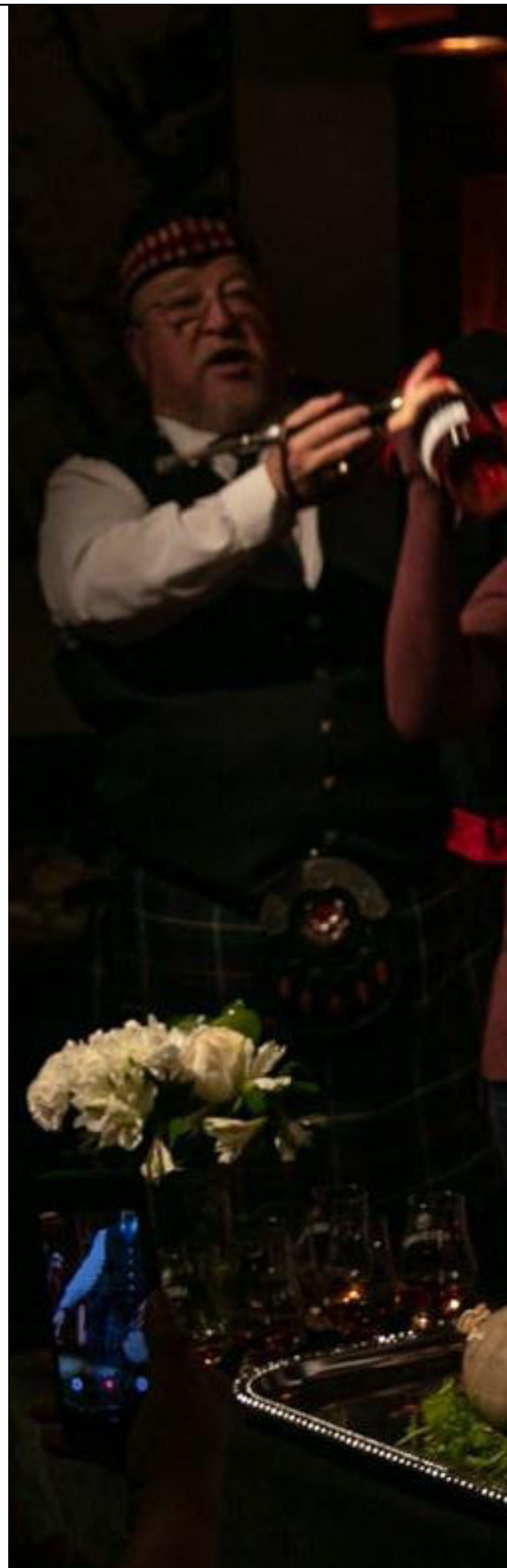
Under middagen läses ett antal tal:

Immortal memory – som är ett hyllningstal till Burns eller någon av hans verk.

Toast to the Lassies – Ett tal till kvinnorna som lagat maten.

Toast to the Laddies – Ett mot-tal av någon av kvinnorna om män eller om talet man nyss hört.

Gästerna sjunger sedan olika sånger av Burns och middagen avslutas alltid med att alla gäster sjunger "Auld Lang Syne"

Address to a Haggis - Robert Burns

Fair fa' your honest, sonsie face,
Great Chieftain o' the Puddin'-race!
Aboon them a' ye tak your place,
Hainch, tripe, or thairn:
Weel are ye wordy of a grace
As lang 's my arm.

His knife see Rustic-labour dight,
An' cut ye up wi' ready slight,
Trenching your gushing entrails bright,
Like onie ditch;
And then, O what a glorious sight,
Warm-reekin, rich!

Then, horn for horn, they stretch an' strive:
Deil tak the hindmost, on they drive,
Till a' their weel-swall'd kytes belyve
Are bent like drums;
Then auld Guidman, maist like to rive,
Bethankit hums.

The groaning trencher there ye fill,
Pour hurdies like a distant hill,
Pour pin wad help to mend a mill
In time o' need,
While thro' your pores the dew's distil
Like amber bead.

Is there that owre his French ragout,
Or olio that wad staw a sow,
Or fricassee wad mak her spew
Wi' perfect sconner,
Looks down wi' sneering, scornfu' view
On sic a dinner?

Poor devil! see him owre his trash,
As feckless as a wither'd rash,
His spindle shank a guid whip-lash,
His nieve a nit;
Thro' bluidy flood or field to dash,
O how unfit!

But mark the Rustic, haggis-fed,
The trembling earth resounds his tread,
Clap in his walie nieve a blade,
He'll make it whissle;
An' legs, an' arms, an' heads will sned,
Like taps o' thrissle.

Ye Pow'rs wha mak mankind your care,
And dish them out their bill o' fare,
Auld Scotland wants nae skinking ware
That jaups in luggies;
But, if ye wish her gratefu' prayer,
Gie her a Haggis!

HAGGIS, NEEPS & TATTIES

Man kan fråga sig varför när det kommer till Skottlands nationaldryck, whisky, så är den älskad och uppskattad över hela världen, men när det kommer till deras nationalrätt så är den ofta betraktad som ett skämt.

Om du frågar en Skotte "Vad är haggis?" så får du ofta det skämtsamma svaret att det är ett fyrbentdjur som lever i Högländerna. Två av dess ben är kortare än de andra för att den inte ska tippa över när den springer i bergen, men att de är ganska lättfångade då man bara springer runt berget i motsatt riktning och tar de då lätt för att de inte kan vända.

Detta skämt är möjligen till för att släta över att haggis egentligen är fårmage som är fylld med hackade inälvor och serveras med rotmos och potatismos.

Det låter ju ganska läskigt, men är faktiskt riktigt delikat!

För att vara mer precis så innehåller en traditionell haggis följande: En fårmage, ett fårhjärta, två fårlungor, en fårlever, talg och 2 1/2 kg lammkött. Tre gula lökar, 3 dl havremjöl och ca en liter buljong. Den är kryddad med koriander, salt och peppar. Ingredienserna är hackade och allt läggs in i fårmagen som knyts igen och får koka i välsaltat vatten i ca en timme.

Var denna rätt kommer ifrån ursprungligen är höjt i dunkel. En del menar att den kommer från när de Skotska bo-

skapshandlare drev boskap ned från högländerna till marknaderna i Edinburgh. Hemifrån fick de då med sig en färdig måltid som de kunde koka och äta på vägen. Vissa tror att det var Vikingarna som introducerade rätten till Skottland när de landsteg på Orkneyöarna.

Ytterligare en teori är att den kommer från förhistoriska tider då man i samband med jakten tog tillvara på allt

Lungor, hjärta och lever kokas i en fårmage. Det låter läskigt men är delikat!

från djuret. Och inälvor som snabbt blir dåligt hackades helt enkelt upp och lades i magen på djuret och kokades en timme eller två. Smidigt och lätt och ingen övrig diskning var nödvändig.

Traditionellt sett så lämnade en Skotsk godsherre in några djur till slakteriet som skulle styckas till en speciell fest. Inälvorna lämnades då ofta som en del av betalningen till slaktaren. Haggis var alltid en populär rätt för de fattiga. Billiga styckdetaljer som gav mycket näring och som annars skulle

ha slängts bort.

Lungor, hjärta och lever kokas i en fårmage. Det låter läskigt men är delikat!

Oavsett det korrekta ursprunget så är idag haggis en lika starkt etablerad nationalikon i Skottland som dess whisky. Och mycket av berömmelsen kan man direkt härleda till nationalpoeten Robert Burns.

I Skottland så står det ofta 'Haggis, neeps and tatties' i menyer. 'Neeps and tatties' är slang för 'turnips and potatoes' dvs kålrot och potatis. Ofta serveras de i lika stora delar, med ärtor till.

Detta är det traditionella sättet att servera haggis men kreativiteten har inga gränser, och man kan nu få haggis i alla olika former! Våga med fördel att prova en haggisburgare om du får tillfälle!

Att laga traditionell haggis hemma kan bli lite problematiskt. Vissa av ingredienserna kan vara svåra att få tag i, inte bara hos din lokala handlare, utan även hos slaktaren. Men med hjälp av en riktigt bra pölsa så kan man skapa en nära nog lika god rätt som serveras i Skottland.

Om du vill äta riktig Haggis men inte kan ta dig till Skottland så går det att beställa burkar med Haggis, som är riktigt goda!

**NEPTUNE
RUM**

NYTT FLYTANDE GULD FRÅN BARBADOS!

Text: Henric Madsen

Bilder: Neptune Rum | Northern Beverages

2018 fick Neptune Rum statusen som Most Awarded Rum och hyllningarna nådde nästan inga gränser. Det var ett nytt och spännande rommärke som tog hela romvärlden med häpnad – och nu kommer det till Sverige!

Neptune Rum grundades bara året innan, 2017, i sydvästra England i staden Cheltenham av Richard Davies. Richard hade sin bakgrund i barsvängen och hade drivit sina egna cocktailbarer runt om i Storbritannien ett antal år.

Hans stora romintresse kom från hans

THE WORLD'S
MOST AWARDED
RUM
2018 / 19

NEPTUNE[®]
RUM

13.105777° N -59.482001° W

40%
BARBADOS GOLD 700ml

SMOOTH POT & COLUMN STILL

EXCEPTIONAL

Foursquare Distillery

Foursquare är ett hyllat destilleri på Barbados som kokar en makalöst bra sprit. Efter en hård förhandling fick Neptune Rum köpa och buteljera rommen under ett eget varumärke.

många resor till Karibien där han spenderade tiden med att köra paddle board på dagarna och njuta av högkvalitativ rom på kvällen. Men livet i barvärlden slet på både hans tid som han kunde umgås med sin familj. Så runt 2016 började han sondera möjligheterna för att skapa sitt eget rommärke och vid 2017 så gjorde han verklighet av drömmarna tillsammans med sin kompanjon James Molloy.

Det som verkligen drev på Davies och Molloy var när de insåg att namnet 'Neptune Rum' inte var ett registrerat varumärke. Det fanns restauranger och cocktailbarer med det namnet men inte något spritmärke. Tillfället var för bra för att missa så de slog till och registrerade det och körde igång sitt företag.

De hade tidigt klart för sig vilken rom de ville ha men att få den var något helt annat. Foursquare Distillery är välkänt för att producera magiskt bra rom och Davies kunde inte tänka sig någon annan rom är från Foursquare. Efter en hel del övertalning så fick de till slut Foursquare Distillery på Barbados att gå med på att de fick skapa ett eget varumärke men att de skulle uteslutande använda rom från deras destilleri.

Den romen som de skapade var Neptune Barbados Gold Rum. Det är en blend av 3-, 5- och 8-årig rom som är producerad på ren melass och socker rör. Romen lagras i amerikanska ex-bourbonfat på plats på Barbados vilket är viktigt då den får mogna tropiskt klimat. Här ligger faten i en jämntemperatur på 27 grader. När romen är klar så kylfiltreras den och späds från ungefär 68% ned till 40% med mjukt källvatten. Den fraktas sedan till England där den buteljeras utan vare sig sockerkulör eller extra tillsatt socker.

Neptune Rum blev som sagt hyllat över hela världen och det var en succésaga – sedan kom covid. De hade satsat ganska hårt på att synas på Duty Free och när resandet gick ned så försvann stora delar av deras omsättning. Detta gjorde att under 2020 så gick företaget in i en rekonstruktion men lades till slut ut till försäljning.

Strickland gick in som delägare

James Strickland är en framgångsrik entreprenör från samma stad som Neptune grundare Richard Davies och hade länge följt Neptunes framgång men då som en konsument. James hade byggt upp och sålt ett it-företag strax innan pandemin och hade gott om tillgångar som han gärna ville investera i något nytt projekt. När han fick reda på att företaget låg ute till försäljning tvekade han inte en sekund och framför allt inte då delade samma syn på välgörenhet.

Under hela sin karriär så har välgörenhet varit otroligt viktigt Strickland och alla företag han har varit involverad i har alltid gett stora summor till olika välgörenhetsorganisationer.

För Richard Davies och Neptune Rum så var det världshaven som låg i fokus och att få bort plasten från haven. Under åren så har Neptune rom varit inblandade i en rad olika välgörenhetsprojekt som fokuserar på världshaven och det förbättringsarbetet som behöver sättas in. Ett sådant projekt var att installera vattenkranar med dricksvatten på stränderna på Barbados för att folk skulle sluta använda engångs petflaskor.

I juni 2020 så köpte Strickland och hans två partners Neptune Rum och började en process att bygga upp varumärket igen. Då de är drivande entreprenörer så ändrade företaget

Tropisk lagring

All rom lagras på plats på Barbados innan den skeppas till Storbritannien för blandning och buteljering.

marknad en aning och i stället för att lägga alla ägg i Duty Free så spred de ut sig på flera marknader. De skapade också ytterligare en produkt som de kallar för Neptune Caribbean Spiced rum och på så vis fick även andra entreprenörer upp ögonen för Neptune Rum.

I januari 2021 så kom nyheten att det Sheffield baserade dryckesföretaget Babco köpte 50% av Neptune Rum för att bredda sin portfölj. Under september 2022 så stod det klart att Babco även köpte de resterande 50% procenten.

Grundarna Richard Davies James Molloy då? Hur gick det för dem? James Molloy bytte senare job men Richard Davies sitter kvar i styrelsen för Neptune Rum men nu som en Non-executive director.

Fyra nya utgåvor

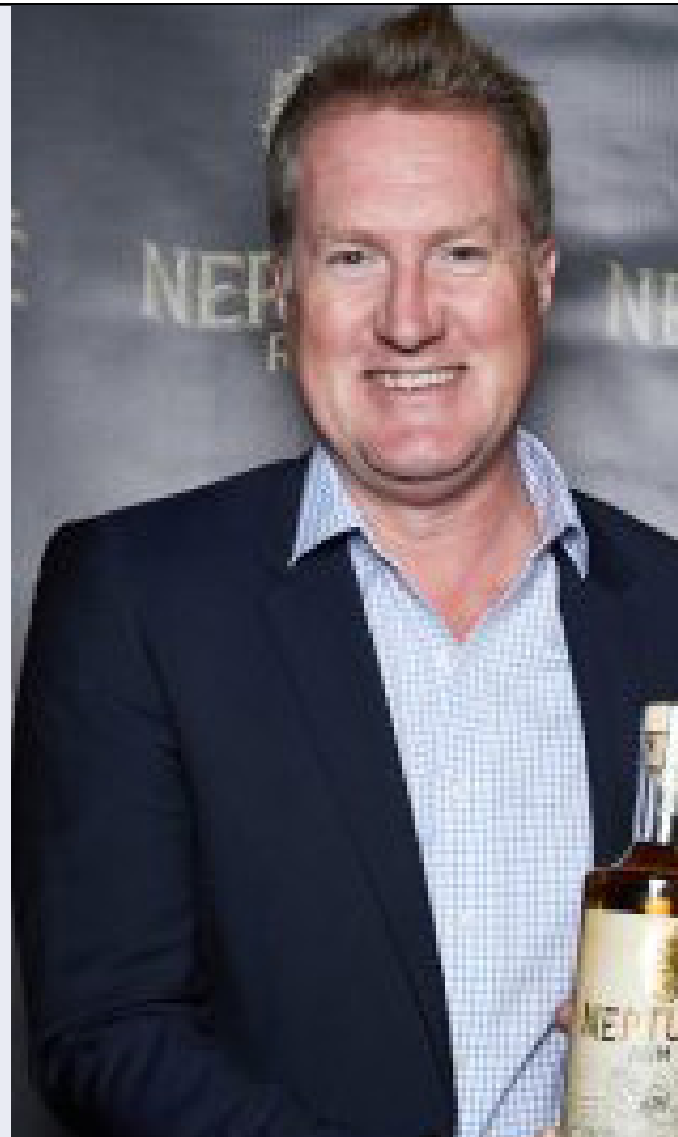
Under Babco flagg så lanserade Neptune Rum fem nya utgåvor i något som de kallar för 'Iconic Collection'. Dessa är fem smaksatta buteljeringar där man kan utforska Caramelised Banana, Mango & Ginger, Charred Pineapple, Toasted Coconut samt Seville Orange. Dessa är buteljerade vid 34% men innehåller massvis med smak och doft

Neptune Rom till Sverige

Nu i februari 2023 så lanseras Neptune Rum i Sverige genom importören Northern Beverages. Först ut är den tokhyllade Neptune Barbados Gold Rum och sedan följer tre av de smaksatta sorterna Caramelised Banana, Mango & Ginger och Charred Pineapple

Havsguden Neptune

Namnet Neptune kommer från den romerska guden som var beskyddare över färskvatten och över haven.

Överst: Grundarna Richard Davies och James Molloy

Till höger: Investeraren och entreprenören James Strickland.

Nedan: Nuvarande ägarna - Chris och Lewis Bowen från Babco UK.

Neptune | Golden Rum Barbados | 40% | Art: 59689 | Pris: 528,-

91/100

| **DOFT:** Mjuk och rund doft med tydliga toner av tropisk frukt, bananer och ananas. Det finns en väldigt trevlig sötma i bakgrunden som vilar på en bred fatdoft. Svagt blommig med aningens parfym. En lätt nötig doft finns här med. Väldigt trevlig!

| **SMÅK:** Rund och kompakt smak med samma fruktnoter som i doften, banan och ananas. Väldigt lätt att tycka om då den är så balanserad. Det är inte en kraftfull rom utan mer en zipping rom som du njuter av långsamt.

| **FINISH:** Medellång finish med en hel del fruktighet och ett stråk av ektanniner.

| **HELHET:** En väldigt trevlig och balanserad rom som inte kan skrämman iväg en enda själ.

Neptune | Iconic Caramelised Banana | 34% | Art: Kommer i sommar | Pris: -

| **DOFT:** 100% flytande Banana Skids! Det är svårt att hitta en enda doftnot som inte är det välkända godiset. Möjligtvis finns här en svag nyans av grönska – typ, lätt omogen ananas.

| **SMÅK:** Söt och pepprig med en tydlig banana skids smak men för en vuxen publik.

| **FINISH:** Lång och lätt söt eftersmak med en hel del banansötma. Här finns också en kola ton som hänger kvar.

| **HELHET:** Denna skulle fungera väldigt bra i en cocktail. Is i ett Highball, 4cl av denna med lite lime juice och en gnutta bananlikör. Rör om och toppa med Sprite - då är du hemma! Då detta inte är en traditionell rom utan en smaksatt så har vi valt att inte sätta betyg.

| **DOFT:** Gräsig, frisk och läskande doft. Nästan lite åt mint hållet. Tydliga mango och ingefärsdofter som passar bra i våraiga och somriga drinkar.

| **SMÅK:** Här träder ingefäran fram ordentligt och ger ett väldigt fräscht intryck. Frisk smak som man kan laborera mycket med olika cocktails.

| **FINISH:** Fruktig och frisk finish med en krämig mangoton som hänger kvar.

| **HELHET:** Som en fristående rom så har den för mycket smak för oss men som en drin-
kingrediens så är det absolut strålande! Då detta inte är en traditionell rom utan en smaksatt så har vi valt att inte sätta betyg.

| **DOFT:** Bred och utsökt doft av lätt rostad ananas.

| **SMÅK:** Söt men med en tydlig syrlighet. En rullande ananaston finns med ett sting av lite BBQ. Fruktig och rund.

| **FINISH:** Lång finish med bra frukt och ett sting av pepprighet.

| **HELHET:** Denna rom kan man njuta av som den är, möjligtvis med en isbit i glaset. Väldigt trevlig som faktiskt kan ta upp kampen mot Plantations Stiggins Fancy! Då detta inte är en traditionell rom utan en smaksatt så har vi valt att inte sätta betyg.

**NYTT NUMMER UTE
FEBRUARI 2023**

FÖLJ OSS PÅ SOCIALA MEDIER!

[FACEBOOK.COM/MALTERMAGASIN](https://www.facebook.com/maltermagasinet)

[INSTAGRAM.COM/MALTERMAGASIN](https://www.instagram.com/maltermagasinet)

[WWW.MALTERMAGASIN.SE](http://www.maltermagasinet.se)